

Koncert na podsumowanie „Letniej Akademii Muzyki Polskiej na Litwie” »7

Punkt medyczny w Bujwidzach wznowił swoją działalność »12-13

Trzy dni w hołdzie wielokulturowości »18-19

Grybauskaitė wystartuje w wyborach? »28

700-lecie Wilna po polsku. „Czerpać z historii inspiracje”

Z okazji jubileuszu miasta Polacy skupieni wokół Domu Kultury Polskiej w Wilnie i wileńskiego Oddziału Miejskiego ZPL zorganizowali imponujący koncert.

„Chcemy uczcić dziś 700 lat Wilna po polsku. Chcemy, by ten koncert był formą serdecznych życzeń, które składamy naszemu ukochanemu miastu. Tak jak nasi przodkowie, obywatele II RP i Rzeczypospolitej Obojga Narodów, jak Adam Mickiewicz, Czesław Miłosz czy Józef Piłsudski zachwycamy się grodem nad Wilią i cieszymy się, że możemy czerpać z jego historii inspiracje” — powiedział otwierając koncert Marek Kubiak, prezes WOM ZPL i organizator konkursu. »10

Fot. Marian Paluszkiewicz

Rafał Jackiewicz o polskim jazzie w centrum Wilna

»6

ISSN 1392-0405

9 771392 040028

Nowy rok szkolny z groźbą strajku

»14-15

KURIER
WILEŃSKI

Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

**Birbinių g. 4a, 02121-30 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel./fax 260 84 44**

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt).

Zastępcy red. nac.:
Brygita Łapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinary Klonowski (ds. online)
(a.klonowski@kurierwileński.lt)

Sekretarz redakcji:
Liucija Stankevičiūtė
(l.stankeviciute@kurierwileński.lt)

Dziennikarze: Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik, Justyna
Giedroń, Rajmund Klonowski, Ilona
Lewandowska, Anna Pieszko, Antoni
Radczenko, Witold Janczyz,
Marian Paluszkiwicz — fotoreporter

Dział Promocji: Andrzej Podworski —
prenumerata (tel. 260 84 44, kolport@
kurierwileński.lt), Jolanta Balkiewicz —
reklama (tel. 260 84 44,
reklama@kurierwileński.lt).

Wydawca: VšĮ „Kurier Wileński”
Druk: VšĮ „Vilnijos žodis”

Nakład: 3000 egz.

*Materialów niezamówionych redakcja nie
zwraza. Zastrzeżenie o prawie
do skracania i adiustacji tekstów.
Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.
Opinie Czytelników zawarte w ich listach
nie zawsze są zbieżne z opinią redakcji.*

Redaktor dyżurny: Alicja Klonowska,
Apolinary Klonowski

DZIENNIK NALEŻY DO
EUROPEJSKIEGO
STOWARZYSZENIA GAZET
CODZIENNYCH
MNIJSZOŚCI
NARODOWYCH

Projekt finansowany ze środków
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy
za Granicą 2023.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autorów
i nie może być utożsamiana
z oficjalnym stanowiskiem
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”
im. Jana Olszewskiego.

Oświadczenie Forum Wileńskiego: 3 groźne sygnały z „kary” dla Audriusa Valotki

Jako Forum Wileńskie stanowczo opowiadamy się przeciwko ograniczeniu się Ministerstwa Kultury RL do zastosowania tylko kary upomnienia wobec przewodniczącego Państwowej Inspekcji Językowej, Audriusa Valotki. Uważamy, że zakończenie tej sprawy tylko upomnieniem wysłała 3 bardzo groźne sygnały, o których mówili też przedstawiciele litewskiej inteligencji.

LITWA W WOJNIE INFORMACYJNEJ

Po pierwsze — w Europie znów jest wojna, która toczy się także na płaszczyźnie informacyjnej i Litwa też w niej jest stroną. Rosja nieraz wykorzystywała starą taktykę „divide et impera” (pol. „dziel i rządź” — przyp. red.). Państwo litewskie nie może w tym wypadku pozwalać urzędnikom na negatywne wypowiedzi względem mniejszości narodowych bez konsekwencji i bez odpowiedzialności za swe słowa, gdyż może to być wykorzystane na jej niekorzyść.

PRYZWOLENIE NA SZOWINIZM

Po drugie — szowinizm i nacjonalizm na Litwie po raz kolejny otrzymały zielone światło. Dostały jeden tylko wymóg — nie „afiszować się”, ograniczyć się „do kuchni”. To znak, że same poglądy ultranacjonalistyczne w XXI-wiecznej Litwie są tolerowane i powszechne. W cywilizowanym kraju europejskim nie ma miejsca na takie wypowiedzi nawet „w kuchni”.

SPOLEGLIWOŚĆ WOBEC DYLETANCTWA

Po trzecie — Litwa niczego nie nauczyła się od Polski i walczącej Ukrainy. W Polsce Litwini ustawowo mają nazwy miejscowości po litewsku i język litewski jako język pomocniczy — zgodnie z wymogami Konwencji Ramowej o ochronie mniejszości narodowych. Prezydent Litwy, Gitanas Nausėda, 24 sierpnia w Dniu Niepodległości Ukrainy

przemawiał w Kijowie po ukraińsku, podkreślił umiłowanie Ukraińców dla wolności. Jednak efektywność to nie tylko umiłowanie dla wolności — to także bezwzględność wobec dyktanctwa, korupcji i antydemokratycznej mentalności. Zaś Litwa z takim podejściem chce być w Europie, ale tylko jedną nogą — czerpać korzyści, ale nie brać odpowiedzialności.

Domagamy się od Ministerstwa Kultury Republiki Litewskiej wyraźnego potępienia słów przewodniczącego Państwowej Inspekcji Językowej Audriusa Valotki oraz określenia swojego stanowiska wobec ultranacjonalizmu i szowinizmu wymierzonego w litewskich obywateli polskiej narodowości. ■

**dr hab. Jarosław
Wołkonowski, prezes
Forum Wileńskiego,
Beata Pietkiewicz,
poseł na Sejm
Republiki Litewskiej,
Zarząd Forum
Wileńskiego
Wilno, 2023, 28 sierpnia**

Litwa rozważa zamknięcie kolejnych prześć granicznych z Białorusią

Litwa jest gotowa, by stopniowo zmniejszać liczbę prześć granicznych z Białorusią. Są to prześcia graniczne Ławaryszki i Raigadas — podczas specjalnej konferencji prasowej powiedziała minister spraw wewnętrznych Agnė Bilotaitė. Dodała, że chodzi m.in. o przeniesienie większej części funkcjonariuszy na tzw.

„zieloną granicę” i walkę z przemytem.

Na razie nie wiadomo, kiedy wspomniane prześcia graniczne zostaną zamknięte. Obecnie ruch jest przekierowany do prześcia granicznego w Miednikach, największego i najlepiej wyposażonego technicznie punktu kontrolnego. Znajduje się tu m.in. system kontroli rentgenow-

skiej. Decyzja o zamknięciu prześć granicznych została podjęta w odpowiedzi na możliwe zagrożenia związane z przeniesieniem niektórych najemników Wagnera na Białoruś.

Obecnie na Litwie są otwarte cztery prześcia graniczne z Białorusią, na Łotwie dwa i w Polsce jedno. ■

lrl.lt

27 sierpnia w Wilnie odbył się międzynarodowy festiwal orkiestr wojskowych „Military Tattoo Lithuania 2023”. Na placu Katedralnym wystąpiły orkiestry wojskowe ze Stanów Zjednoczonych, Włoch, Łotwy, Polski, Litwy, Niderlandów, Francji i Niemiec
Fot. kariuomene.lt

Łącząc się w żałobie i smutku składamy

Pani Dorocie Mamaj

Dyrektor Instytutu Polskiego w Wilnie,
wyraży głębokiego współczucia z powodu śmierci ukochanej Mamy

**Konstanty Radziwiłł, Ambasador RP na Litwie wraz z Małżonką
oraz współpracownicy z Instytutu Polskiego i Ambasady RP w Wilnie**

Z ogromnym smutkiem żegnamy

śp. Alicję Piotrowicz

wieloletnią prezes Wileńskiego Oddziału Miejskiego
Związku Polaków na Litwie

Szczerze wyrazy współczucia składamy **Rodzynie i Bliskim**

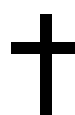
**Stowarzyszenie Nauczycieli Szkół Polskich
na Litwie „Macierz Szkolna”**

Zarząd oraz administracja Fundacji Dobroczynności i Pomocy „Dom Kultury Polskiej w Wilnie” pragną wyrazić głębokie wyrazy współczucia w obliczu bolesnej straty. Śmierć **śp. Alicji Piotrowicz**, członkini zarządu Fundacji Dobroczynności i Pomocy „Dom Kultury Polskiej w Wilnie” oraz długoletniej prezes Wileńskiego oddziału miejskiego ZPL jest ogromnym smutkiem dla nas wszystkich.

Śp. Alicji Piotrowicz zaangażowanie, oddanie i cenny wkład w polską społeczność pozostaną na zawsze w pamięci. W tym trudnym czasie pragniemy wyrazić nasze wsparcie **dla rodziny śp. Pani Alicji.**

Zarząd oraz administracja Fundacji Dobroczynności i Pomocy „Dom Kultury Polskiej w Wilnie”

Imieniny

29 sierpnia

Beatrycze, Eutymiusza, Flory, Krescencjusza, Mederyka, Michała, Racibora, Saby, Świętosława

30 sierpnia

Feliksa, Gaudencji, Ingeborgi, Małgorzaty, Mirona, Piotra, Rebeci, Swojsława, Tekli

Cytat dnia

„Ukraina musi mieć świadomość, że w tym czy innym momencie może zostać sama, że któryś partner może ją zostawić z powodu jakichś wewnętrznych procesów, wewnętrznej polityki czy choćby wyborów. Ale po prostu musimy nauczyć się z tym żyć. Izrael walczy (długo) i my też jesteśmy gotowi długo walczyć, nie tracąc ludzi, minimalizując straty, jak na przykład Izrael” — powiedział prezydent Ukrainy Wołodymyr Zełenski w wywiadzie dla ukraińskiej dziennikarki, zamieszczonym w serwisie YouTube.

Liczba dnia

600 nauczycieli
brakuje
w całym
kraju, w tym ponad 10
proc. — w szkołach rejonu
wileńskiego.

„Nowa” Konstytucja dla dzieci

W poniedziałek 28 sierpnia Państwowa Służba Ochrony Praw Dziecka i Adopcji przedstawiła nowe poprawki do Konstytucji dla dzieci — broszury informującej dzieci o ich prawach i zobowiązaniach — które mają uwzględniać dzieci z niepełnosprawnościami.

Projekt został wdrożony przez Państwową Służbę Ochrony Praw Dziecka i Adopcji (VVTAIT) wraz z Litewską Biblioteką Audiosensoryczną.

Jak ogłosiła Państwowa Agencja Ochrony Praw Dziecka, kilka tysięcy osób na Litwie — zarówno dzieci, jak i dorosłych — jest niedowidzących, więc Konstytucja dla dzieci będzie teraz dostępna nie tylko do czytania, ale także do słuchania.

Według minister ochrony społecznej i pracy Moniki Navickienė, w ostatnich latach instytucje państwowe zwracały szczególną uwagę na zmiany, które wpływają na codzienne życie osób z niepełnosprawnościami.

„Ważne jest, aby wiedzieć o prawach i obowiązkach dziecka, nie tylko dla samych dzieci, ale także dla ludzi wokół nich — rodziców, opiekunów, dziadków, nauczycieli. Z pewnością dotyczy to również osób z wadami wzroku, dla których ważne jest, aby informacje były łatwo dostępne oraz jasno

i zrozumiale przedstawione” — mówi Navickienė.

Według Ramunė Balčikonienė, kierowniczk ds. komunikacji Litewskiej Biblioteki Audiosensorycznej, strony broszury zostały zmienione w sposób, który jest bardzo potrzebny osobom niewidomym i niedowidzącym.

„Wybraliśmy czcionkę, która jest łatwa do odczytania, zapewniliśmy dobry kontrast między tekstem a tłem, a także między ilustracjami, zdjęcia nie zawierają małych, niewidocznych lub rozpraszających szczegółów, a najważniejsze informacje są wyraźnie widoczne i stale powtarzane. Kod QR prowadzi do filmu, w którym wszystkie informacje są przekazywane za pomocą obrazu i dźwięku, co jest wygodne dla pierwszoklasisty lub przedszkolaka, który nie potrafi jeszcze czytać, a także dla dzieci lub rodziców z wadami wzroku” — powiedziała Balčikonienė.

Szefowa serwisu twierdzi, że w ciągu ośmiu lat publikacje Konstytucji dla Dzieci zostały rozprowadzone wśród prawie ćwierć miliona dzieci.

W tym roku książeczki dotrą do ponad 32 tys. pierwszoklasistów w całym kraju, a około 12 tys. plakatów ilustrujących prawa i obowiązki dzieci zostanie rozdanych dzieciom w wieku przedszkolnym.

Kradzież w Wilnie na ok. 8 tys. euro

Stołeczni funkcjonariusze wszczęli postępowanie przygotowawcze w sprawie kradzieży z domu w Wilnie. Jak poinformował 28 sierpnia Główny Komisariat Policji Okręgu Wileńskiego, 50-letnia kobieta zgłosiła w weekend, że między 30 lipca a 24 sierpnia doszło do kradzieży z domu przy szosie niemenczyńskiej w Wilnie. Kradzież z domu obejmowała 1,3 tys. euro gotówki, złoty zegarek Omega i złoty pierścionek ze szmaragdami i diamentami. Straty oszacowano na ok. 8 tys. euro.

Niemieckie wojska na Litwie do końca 2024 roku

Plan rozmieszczenia niemieckiej brygady na Litwie ma ruszyć w 2024 roku — zapowiedział niemiecki generał Carsten Breuer, który w poniedziałek, 28 sierpnia, przebywał na Litwie z wizytą. Ogłosił, że ambitny plan zostanie zakończony do końca roku, realizacja rozpocznie się na początku przyszłego. Współpraca grupy roboczej Litwy i Niemiec jest skomplikowana, ale obie strony dążą do utrzymania harmonogramu. Projekt jest pierwszy w swoim rodzaju, więc wymaga przygotowania od zera. Niemiecki minister obrony Boris Pistorius na spotkaniu NATO podkreślił, że Niemcy chcą zwiększyć batalion na Litwie do rozmiaru brygady. Decyzja podjęta osiem tygodni temu ma uwzględniać elastyczność i zgodność z planami NATO. Również Litwa intensywnie pracuje nad infrastrukturą dla żołnierzy. Niemieccy żołnierze z rodzinami będą na stałe stacjonować na Litwie. Generał Breuer akcentuje wagę tego zobowiązania jako wyraz solidarności z NATO.

Stowarzyszenie Samorządów Litwy ma nowe komitety i ich szefów

Stowarzyszenie Samorządów Litwy (LSA) 23 sierpnia wybrało członków komitetów na nowe kadencje. Powstały dwie nowe komisje w LSA – Rozwoju Regionalnego oraz Transportu i Komunikacji. Zarząd zatwierdził również nominacje nowych liderów komitetów. Nowymi przewodniczącymi komisji zostali:

Komitet Ochrony Środowiska – Bronius Markauskas, mer rejonu kłajpedzkiego,
 Komitet Mieszkalnictwa i Energetyki – mer rejonu święciańskiego, Rimantas Klipčius,
 Komitet Finansów i Gospodarki – mer rejonu okmiańskiego Vitalijus Mitrofanovas,
 Komitet Administracji Miejskiej – mer Połagi Šarūnas Vaitkus,
 Komitet Spraw Społecznych – mer rejonu płungiańskiego Audrius Klišonis,
 Komitet Zdrowia – mer rej. jurborskiego Skirmantas Mockevičius,
 Komitet Edukacji i Kultury – Vytautas Laurinaitis, mer rej. szyłokarczmńskiego (lit. Šilutės raj.),
 Komitet Zamówień Publicznych – mer Kozłowej Rudy Mantas Varaška,
 Komitet Gospodarki Gruntami i Spraw Wiejskich – mer rejonu łódzkiego Ausma Miškinienė
 Komitet Rozwoju Regionalnego – mer Szawel Artūras Visockas,
 Komitet Transportu i Komunikacji – Arvydas Vaitkus, mer Kłajpedy.
 Statut LSA stanowi, że komitety są organami doradczymi zarządu i mogą składać się z radnych samorządów, merów lub upoważnionych przez nich wicemerów, dyrektorów administracji, pracowników administracji stowarzyszenia, a także urzędników samorządów. Prace komisji LSA mają szczególne znaczenie dla formułowania stanowisk samorządów w różnych sprawach.

„Bicz na taksówkarzy” rozpatrzy Sejm i rząd

Aby ograniczyć szarą strefę w branży taksówkarskiej, poprawić bezpieczeństwo i jakość usług, ministerstwo łączności proponuje zastrzeżenie wymogów od stycznia przyszłego roku. Nowe przepisy dotyczą m.in. prawa jazdy z UE lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, kontroli dokumentów przed wydaniem zezwolenia, zawieszenia przy trzech karach drogowych, a także zakazu korzystania z urządzeń obliczających koszt podróży zamiast taksometru. Planowany jest także zakaz płatności na konta osobiste taksówkarzy. Propozycje zostaną ocenione przez rząd i Sejm. Obecnie licencje taksówkarskie zdobywane są często z krajów trzecich, co ma się zmienić.

Erdoğan poleci do Soczi rozmawiać o ukraińskim zbożu

Prezydent Turcji Recep Tayyip Erdoğan „wkrótce” uda się do Soczi w Rosji, aby omówić z Władimirem Putinem możliwości wznowienia porozumienia zbożowego, umożliwiającego eksport ukraińskich produktów rolnych przez Morze Czarne – ogłosił w poniedziałek 28 sierpnia rzecznik rządzącej w Turcji partii AKP Ömer Çelik. „Nasz prezydent podjął tę inicjatywę, aby zapobiec kryzysowi żywnościowemu na świecie. Wkrótce odwiedzi Soczi. Uważamy, że podczas tej wizyty może nastąpić rozwój sytuacji” – powiedział Ömer Çelik. Ani władze tureckie, ani rosyjskie nie podały jeszcze daty tej wizyty. Według agencji Bloomberg Erdogan przypuszczalnie złoży wizytę w Rosji 8 września, przed wyjazdem na szczyt G20. Porozumienie zbożowe, zawarte przez Ukrainę i Rosję z Turcją i ONZ, obowiązywało od lipca 2022 do lipca 2023 roku, gdy z inicjatywy tej wycofały się władze w Moskwie. W kolejnych tygodniach rosyjskie wojsko zintensyfikowało ostrzał nadbrzeżnych miejscowości na Ukrainie, niszcząc cele cywilne, infrastrukturę portową i zabytki kultury.

Ruchy wojsk w rej. wileńskim. Ćwiczenia w dzień i w nocy

Jak dowiadujemy się od samorządu rej. wileńskiego, w dniach 28 sierpnia – 4 września br. przez rejon wileński będzie poruszał się sprzęt wojskowy, m.in. Brygady Pieszej „Žemaitija” im. Wielkiego Hetmana Litewskiego Karola Chodkiewicza Batalionu Dragonów im. Wielkiego Księcia Litewskiego Butygejda.

Żołnierze będą wyposażeni w broń palną, narzędzia pirotechniczne, wojskowy sprzęt inżynierski nie będzie używany. Nie będą prowadzone żadne prace wykopalskowe. Ćwiczenia odbędą się za dnia i w nocy.

Pożar w Grecji „poza kontrolą”. Nadciąga ryzyko... powodzi

W greckim Leśnym Parku Narodowym Dadia-Lefkimi-Soufli pożar jest „poza kontrolą”. W żywiołem walczy 500 strażaków, 100 samolotów i 3 helikoptery, próbują opanować płomień na obszarze prawie 10 km kw. Pożar wybuchł 19 sierpnia, ewakuacje wiosek były konieczne, znaleziono 20 ciał, przypuszczalnie nielegalnych imigrantów. Obszar zniszczony to 77 tys. ha, m.in. ważne siedlisko ptaków drapieżnych. Tysiące owiec i kóz zginęło, co zagraża pastwiskom. Ekspertów martwi również gęsta roślinność utrudniająca dostęp strażakom. Ekolodzy obawiają się także powodzi w nadchodzącej zimie.

Str. opr. Apolinary Klonowski na podst. BNS, PAP, mat.pras., vrsa.lt, salcininkai.lt; Fot. ELTA, LSA, opr. A.K., CC BY-SA 4.0;
 Masz newsa? Skontaktuj się z dziennikarzem: a.klonowski@kurierwilenski.lt

Rafał Jackiewicz: „Chciałem, by polski jazz był obecny w centrum Wilna”

Rozmowa o najnowszych projektach z Rafałem Jackiewiczem, muzykiem, prezesem Polskiej Sceny Muzycznej na Litwie.

Ilona Lewandowska: Koniec sierpnia jest dla Pana bardzo pracowity. Dzień po dniu realizuje Pan kilka projektów muzycznych...

Rafał Jackiewicz: Tak, rzeczywiście, jest to dosyć aktywny czas. Niektóre z tych projektów są bardzo wymagające. W czwartek zakończyliśmy warsztaty muzyczne „Letnia Akademia Muzyki Polskiej na Litwie”, które odbywały się w Domu Kultury Polskiej w Wilnie. Uważam, że były bardzo udane, choć odbyły się ze względu na ograniczone finansowanie w nieco mniejszym, kameralnym gronie. Zgłosiło się sporo nowych osób, choć byli również uczestnicy poprzedniej edycji. Ogólnie można powiedzieć, że uczestnicy prezentują bardzo wysoki poziom muzyczny.

Na koncercie finałowym mogliśmy usłyszeć popularne piosenki. Czy widzi Pan szansę, by popularzować także muzykę jazzową, która jest Pana pasją?

Podczas warsztatów większość uczestników wybierało muzykę estradową, ale były też osoby, które studiują muzykę jazzową, na pewno więc jest to gatunek, który także w polskim środowisku na Litwie jest obecny. Bardzo ważnym przedsięwzięciem był dla mnie pod tym względem kolejny sierpniowy projekt, czyli dwudniowy Festiwal „Weekend z Polskim Jazzem”. Od kilku lat jeździmy z jazzowymi koncertami po Wileńszczyźnie, propagujemy zwłaszcza polski jazz i zależało mi bardzo na tym, by zrobić coś większego, widocznego w mieście. W ostatnią sobotę i niedzielę sierpnia w Wielkiej Sali Ratusza Wileńskiego odbyły się więc dwa koncerty.

Pierwszy wieczór został poświęcony Krzysztofowi Komedzie. Czy ten kompozytor jest rozpoznawalny na Litwie?

W Ratuszu Wileńskim w ostatni weekend sierpnia Rafał Jackiewicz zorganizował po raz pierwszy „Weekend z Polskim Jazzem” Fot. Facebook

Nie mogło być inaczej, bo Krzysztof Komeda to jeden z najwybitniejszych polskich kompozytorów jazzowych. Na scenie wystąpił polsko-litewski skład, który jeszcze cztery lata temu udało mi się sprowadzić ze sobą. Ta współpraca od tej pory się rozwija, niedawno nagrali wspólnie płytę. Mówię oczywiście o kwartecie Piotra Schmidta (Piotr Schmidt — trąbka, Adam Jarzmik — fortepian, Mariusz Bogdanowicz — kontrabas, Adam Golicki — perkusja), który wystąpił w sobotę wspólnie z litewskim saksofonistą Kęstutisem Vaiginisem. To bardzo ważny koncert, bo artyści odkrywają twórczość Komedy na nowo, zaprezentowali niedawno odnalezione i dotąd niepublikowane jego utwory.

Niedzielne popołudnie było dla mnie szczególnie ważne, bo zaprosiliśmy czołowego polskiego saksofonistę, Piotra Barona, wraz

z zespołem Confusion Project (Michał Ciesielski — fortepian, Piotr Gierszewski — gitara basowa, Adam Golicki — perkusja), który wystąpił z orkiestrą kameralną pod moją dyrekcją.

Jakie są Pana plany na kolejne miesiące?

W najbliższej przyszłości w Domu Kultury Polskiej w Wilnie planujemy spektakl muzyczny w reżyserii Wioletty Malchar-Orynicz z Teatru Rozrywki w Chorzowie pt. „Żelazny Wilk, czyli legenda o powstaniu Wilna”. Współpracuję również z TVP Wilno przy programie „Czas na przebój” i przygotowuję się do kolejnych wydarzeń, które również chciałbym realizować na Wileńszczyźnie. ■

Rozmawiała Ilona Lewandowska

Fantastyczny koncert na podsumowanie „Letniej Akademii Muzyki Polskiej na Litwie”

Anna Pieszko

24 sierpnia w Domu Kultury Polskiej w Wilnie młodzi artyści zaprosili publiczność w piękną podróż do swego muzycznego świata. Finałowy koncert był efektem kilkudniowych warsztatów zorganizowanych przez Rafała Jackiewicza, który prowadzi Polską Scenę Muzyczną na Litwie.

„Letnia Akademia Muzyki Polskiej na Litwie” odbyła się w Wilnie już po raz drugi. W warsztatowym planie lekcji znalazło się wiele ciekawych propozycji. Pod okiem doświadczonych instruktorów: Daniela Cebuli-Orynicza, Wioletty Malchar-Orynicz oraz Aleksandry Jach młodzież szkoliła się na wielu poziomach. Uczyła się rozśpiewek i wprawek muzycznych, tworzenia portfolio, poruszania się na scenie, śpiewu w zespole, miała też zajęcia indywidualne z wokalu czy gry na gitarze. Efektem ich starań był poruszający koncert.

Dodać należy, że występom młodych artystów towarzyszyli profesjonalni muzycy.

Na instrumentach klawiszowych zagrał Michał Ciesielski, gitarze Łukasz Staniczek, gitarze basowej Piotr Gierszewski, perkusji Adam Golicki.

Tego wieczoru wykonawcy na scenie podzielili się z publicznością własnymi emocjami i wrażliwością. Zabrzmiały zarówno ponadczasowe hity polskiej muzyki rozrywkowej w nowych, świeżych aranżacjach, jak i najnowsze przeboje. Publiczność mogła usłyszeć dobrze znane utwory: Maryli Rodowicz, Anny Jantar, Beaty Kozidrak czy Krzysztofa Krawczyka, jak też przeboje współczesnych wykonawców, takich jak Dawid Podsiadło czy Sanah.

Nie zabrakło utworów autorских — własne kompozycje zapre-

Przeboje polskiej muzyki rozrywkowej w wykonaniu dzieci i młodzieży zabrzmiały podczas koncertu finałowego wieńczącego warsztaty muzyczne pt. „Letnia Akademia Muzyki Polskiej na Litwie“.

W finałowym koncercie wystąpiła utalentowana młodzież. Na scenie Michał Łotysz Fot. Karina Mieczkowska, TVP Wilno

zentowali Kinga Romaszewska z piosenką „Żyj chwilą, żyj” oraz Ernest Tylingo z utworem „Świeca”.

— Uczestnicząc w letniej akademii, wyniosłam z zajęć naprawdę wiele. Szczególnie cenię sobie indywidualne rozmowy z instruktorem — otrzymałam dobre porady i teraz wiem, nad czym muszę popracować. Ciekawie spędziłam czas, poznałam nowych ludzi i co najważniejsze — powstał ten fantastyczny koncert finałowy. Myślę, że z czasem więcej osób dowie się o letniej akademii, która na pewno jest potrzebna dla utalentowanych osób — dzieli się wrażeniami z „Kurierem Wileńskim” Kinga Romaszewska, która uczestniczyła w warsztatach już po raz drugi.

— W tym roku po raz pierwszy wzięłam udział w letniej akademii muzycznej.

I tak naprawdę, żałuję, że się nie zgłosiłam w zeszłym roku! Bo to był niesamowity czas spędzony z ludźmi, których łączy jedno — zamiłowanie do muzyki. Podczas warsztatów oraz zajęć indywidualnych poznałam wiele nowych sposobów na trening głosu. Jestem bardzo wdzięczna za możliwość wykazania się na scenie i poznania wielu utalentowanych osób! Mam ogromną nadzieję, że się zobaczymy również w przyszłym roku — dodaje w rozmowie z naszym dziennikiem Anna Borkowska.

Wszyscy uczestnicy powtarzali zgodnie, że takie warsztaty muzyczne są niezwykle potrzebne i wyrażali nadzieję, że projekt stanie się tradycją, dzięki czemu młodzież będzie mogła rozwijać swe umiejętności i talenty. ■

Mieszkańcy domów indywidualnych w Wilnie otrzymają pojemniki do sortowania śmieci

Nowe umowy na zbiórkę odpadów po opakowaniach i surowców wtórnych, podpisane w lipcu, dają spółce miejskiej „Vilniaus atliekų sistemos administratorius” (VASA) (pol. Administrator Systemu Odpadów Wilna) bezpośrednią kontrolę nad zbiórką tych odpadów i zarządzaniem infrastrukturą ich zbierania w Wilnie.

Mieszkańcy indywidualnych domów, którzy już posiadają indywidualne pojemniki na zmieszane odpady komunalne, otrzymają zestaw pojemników do sortowania do końca listopada.

„Przewoźnicy są gotowi do sprawnej dystrybucji pojemników wśród mieszkańców indywidualnych domów w Wilnie. Planujemy, że do końca jesieni osoby, które obecnie korzystają z indywidualnych pojemników na zmieszane odpady komunalne, będą miały pojemniki do sortowania” — mówi Justina Prunskienė, szefowa VASA.

Zestaw pojemników do segregacji odpadów z opakowań i surowców wtórnych, który zostanie rozdany mieszkańcom poszczególnych domów, będzie składał się z dwóch pojemników naziemnych: jednego na szkło (120 l) i jednego na plastik, papier i metal (240 l). Pojemniki do segregacji zostaną dostarczone mieszkańcom przez firmy wywożące odpady. Po rozstawieniu pojemników zostaną one włączone do ogólnego harmonogramu zbiórki odpadów opakowaniowych. Harmonogram zostanie opublikowany na stronie internetowej przewoźnika odpadów w ciągu 5 dni od umieszczenia pojemników. Jeśli mieszkańcy mieli do tej pory tylko jeden pojemnik do segregacji, otrzymają drugi.

MIESZKAŃCY NIE BĘDĄ MUSIELI SAMODZIELNIE ZAMAWIAĆ ZESTAWU POJEMNIKÓW

Mieszkańcy nie muszą składać specjalnego wniosku lub wypełniać formularza zgłoszeniowego na dostarczenie tych pojemników. Niezależnie od tego, czy mieszkańcy zgłosili się już wcześniej, poprzez wnioski do przewoźników lub do VASA, pojemniki do segregacji zostaną dostar-

Mieszkańcy nie muszą składać specjalnego wniosku lub wypełniać formularza zgłoszeniowego dla nowych pojemników do sortowania odpadów

Fot. Saulius Žiūra

zone mieszkańcom poszczególnych domów, a także do nieruchomości ogrodowych ze stałym miejscem zamieszkania. Tylko w przypadku zakupu nowej nieruchomości, która wymaga indywidualnych pojemników na odpady, konieczne będzie wypełnienie wniosku na stronie vasa.lt.

VASA zachęca mieszkańców do zaktualizowania swoich danych kontaktowych w systemie samoobsługi, aby mogli zostać poinformowani e-mailem na temat dostarczenia pojemników do segregacji.

PRZEWOŹNICY ODPADÓW BĘDĄ OZNACZAĆ POJEMNIKI NA ODPADY Z OPAKOWAŃ, KTÓRE JUŻ POSIADAJĄ

Osoby, które do tej pory posiadały indywidualne pojemniki na odpady z opakowań również otrzymają informację od firm wywożących odpady. Już używane pojemniki zostaną oznaczone naklejką z numerem identyfikacyjnym oraz nową naklejką informacyjną. Mieszkańcy, którzy już posiadają pojemniki na odpady po opakowaniach, proszeni są o wy-

stawianie ich w dni zbiórki odpadów po opakowaniach i pozostawianie ich na cały dzień, niezależnie od tego, czy pojemnik jest pusty, czy pełny odpadów. Przewoźnicy odpadów będą oznaczać pojemniki od godz. 6 rano do 21.

ZA POJEMNIKI DO SEGREGACJI NIE TRZEBA BĘDZIE PŁACIĆ DODATKOWO

Za zestawy do segregacji odpadów po opakowaniach, które zostały rozdane mieszkańcom domów indywidualnych, nie będą pobierane dodatkowe opłaty. Wszelkie dodatkowe opłaty związane z infrastrukturą sortowniczą i jej obsługą nie będą wliczane do opłaty za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych.

Odpowiedzialność za opłatę zbiórki i przetwarzanie surowców wtórnych (szkło, papier, plastik, metal) oraz odpadów opakowaniowych spoczywa na organizacjach reprezentujących producentów i importerów opakowań.

8.>> POPRAWI SIĘ JAKOŚĆ ZBIÓRKI ODPADÓW OPAKOWANIOWYCH

Do tej pory VASA nie miał prawnych możliwości kontrolowania usług przewoźników w zakresie zbierania odpadów opakowań i surowców wtórnych, ponieważ poprzednie umowy były administrowane przez organizacje zajmujące się przetwarzaniem odpadów po opakowaniach. Od teraz VASA będzie w stanie zapewnić taką samą jakość zbiórki od-

padów opakowań, jak w przypadku zmieszanych odpadów komunalnych. VASA będzie zarządzać harmonogramami zbiórki odpadów opakowaniowych, uwzględniać potrzeby mieszkańców i dbać o to, by w stolicy nie dochodziło do przepełnienia pojemników na odpady opakowaniowe.

„Nowe umowy dadzą VASA bezpośrednią kontrolę nad zbiórką tych odpadów. Do tej pory mieliśmy bezpośrednią kontrolę nad zbiórką odpadów zmieszanych dla miesz-

kańców stolicy, ale teraz zapewnimy również wysokiej jakości zbiórkę odpadów opakowaniowych. Mieszkańcy otrzymają brakujące pojemniki na odpady opakowaniowe, a harmonogramy odbioru zostaną dostosowane do potrzeb mieszkańców. Od kilku lat zbiórka odpadów zmieszanych w Wilnie odbywa się w 99,8 proc. zgodnie z harmonogramem. Będziemy dążyć do osiągnięcia takiego samego wyniku w zbiórce odpadów opakowań” — mówi Prunskienė.

Zam. 2706

Szansa dla tych, którzy chcą przyczynić się do rozwoju Wilna – weź udział w wyborach sołtysów

W związku ze zbliżającym się końcem kadencji członków sołtysów stolicy (lit. seniūnaičiai) na lata 2019-2023, Wilno zaprasza do przygotowania się do nowych wyborów sołtysów. Tegoroczne wybory odbędą się w dniach od 4 września do 13 października. Aktywnych i nieobojętnych mieszkańców Wilna oraz wspólnoty i stowarzyszenia zapraszamy do zastanowienia się nad typowaniem inicjatywnych i aktywnych osób, które zmobilizują społeczność i będą reprezentować swoje dzielnice w kontaktach z władzami miasta przez kolejne cztery lata.

„Wszyscy jesteśmy ambasadorami naszego miasta. Najpierw widzimy problemy naszej ulicy i dzielnicy, w której mieszkamy i mamy propozycje rozwiązań problemów. Chcielibyśmy mieć bliskie relacje z każdą dzielnicą, dlatego bardzo ważne jest, aby każda społeczność miała od danego i pełnego pasji członka, który reprezentuje jej interesy na początkowych etapach podejmowania decyzji” — mówi Daiva Mikulskienė, główny doradca administracji miasta Wilna.

Sołtys jest łącznikiem między samorządem, społecznością i innymi instytucjami. W przeciwieństwie do starosty, którzy są mianowani przez administrację miasta, sołtysi są wybierani przez mieszkańców. Każdy, kto chce coś zmienić, nie boi się odpowiedzialności i jest zaangażowany w reprezento-

wanie społeczności, może ubiegać się o to stanowisko. Ponieważ są oni najbliższą społecznością, są odpowiedzialni za przekazywanie skarg i życzeń mieszkańców do gminy oraz odpowiadanie na pytania mieszkańców dotyczące tego, co można zrobić, aby rozwiązać daną sytuację.

Kandydatami na sołtysów w starostwach mogą być pełnoletnie osoby, deklarujące miejsce zamieszkania w starostwie, w którym chcą być nominowani. Zgłoszenia kandydatów na sołtysów trwają od 4 do 15 września i można je wypełniać elektronicznie lub odwiedzając swój okręg wyborczy. Głosować na sołtysów, można będzie zarówno drogą elektronicz-

ną, jak i osobiście, w siedzibach starostw od 22 września do 13 października. Swoje głosy można oddać elektronicznie na stronie internetowej gminy oraz pisemnie w okręgach wyborczych, gdzie kandydaci lub osoby wspierające je zostaną poproszeni o podpisanie kwestionariuszy.

Jeśli otrzymają co najmniej 5 proc. głosów, zostaną uznani za wybranych. Powtórne wybory na pozostałe wolne miejsca zostaną zorganizowane między 30 października a 20 listopada 2023 r.

Obecnie w Wilnie jest 189 sołtysów.

Niniejszy materiał powstał na zlecenie Samorządu Miasta Wilna. Treść opłacona.

Zam. 2707

Tegoroczne wybory sołtysów w Wilnie odbędą się w dniach 4 września – 13 października **Fot. Saulius Žiūra**

700-lecie Wilna po polsku: „Czerpać z historii inspiracje”

Ilona Lewandowska

Do zebranych zwrócił się także Andrzej Dudziński, I radca – kierownik Wydziału Polityczno-Ekonomicznego Ambasady RP w Wilnie. „Jest mi niezwykle miło otworzyć dzisiejszy koncert. To wydarzenie wpisuje się doskonale w kalendarz świętowania 700-lecia Wilna. Bardzo się cieszę, że tu, przy niedawno rozbudowanym Domu Kultury, polska społeczność ma sposobność, by zaświadczyć o swojej przynależności do tego miejsca, pokazać, że dba o swoją tożsamość, kulturę, historię i chce się nią dzielić” – powiedział polski dyplomata.

Na scenie przy DKP wystąpiły zespoły i wykonawcy doskonale znani i lubiani przez wileńską publiczność.

— Zaprośiliśmy do celebrowania urodzin Wilna przede wszystkim naszą stałą widownię, zespoły i wykonawców, którzy są najbardziej popularni na Wileńszczyźnie. Na naszej scenie występują więc najlepsi z najlepszych, przedstawiciele różnych gatunków muzycznych. Nie zapominamy także o najmłodszych, przygotowaliśmy dla nich sale zabaw w DKP – powiedziała „Kurierowi Wileńskiemu” Bożena Mieżonis, koordynatorka projektów kulturalnych Domu Kultury Polskiej w Wilnie.

Koncert rozpoczął się o godz. 14.00 i potrwał do późnego wieczora. Na scenie wystąpili m.in.: Kapela Wileńska, Polski Zespół Pieśni i Tańca „Ojcowizna”, Zespół Tańca Ludowego „Perła”, Dziecięco-Młodzieżowy Zespół Tańca „Sto Uśmiechów”, Polski Zespół Ludowy Pieśni i Tańca „Wilenka”, Polski Zespół Artystyczny Pieśni i Tańca „Wilia”, zespół Folk Vibes. Ostatnim i bardzo oczekiwanym przez publiczność akcentem był występ Katarzyny Zvonkuvienė.

■ Koncert rozpoczął się o godz. 14.00 i potrwał do późnego wieczora

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023 za pośrednictwem Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego. ■

Fot. Marian Paluszkiewicz

Z okazji jubileuszu miasta Polacy skupieni wokół Domu Kultury Polskiej w Wilnie i wileńskiego Oddziału Miejskiego ZPL zorganizowali imponujący koncert.

■ Ostatnim i bardzo oczekiwanym przez publiczność akcentem był występ Katarzyny Zvonkuvienė

Reforma kalendarza w Ukraińskim Kościele Greckokatolickim przyczyni się do jedności Kościoła

Z dniem 1 września br. Ukraiński Kościół Greckokatolicki (UKGK) przejdzie na kalendarz gregoriański lub – jak nazywają to chrześcijanie tradycji wschodniej – nowojuliański, zwany też „nowym stylem”. Oznacza to, że nieruchome święta kościelne z Bożym Narodzeniem na czele będą odąd obchodzone razem z katolikami łacińskimi i protestantami. Święta ruchome, przede wszystkim Wielkanoc i pochodne od niej, będą nadal wypadać zgodnie ze „starym stylem”, czyli kalendarzem juliańskim, ale wynika to z innego niż u chrześcijan zachodnich sposobu wyliczania Paschy. Zwierzchnik UKGK abp Swiatosław Szewczuk w liście pasterskim z tej okazji zwrócił uwagę, iż reforma kalendarzowa przyczyni się do zjednoczenia wiernych tego Kościoła.

„Czas się wypełnił i bliskie jest królestwo Boże” – tymi słowami Pana Jezusa z 1. rozdziału Ewangelii św. Marka rozpoczął arcybiskup większy kijowsko-halicki swój List pasterski do wiernych UKGK w sprawie odnowy kalendarza kościelnego. Nawiązując do tych słów autor zaznaczył, że „ta pełnia czasu jest niczym innym jak wypełnieniem i zamknięciem historii człowieka i wszechświata w osobie Jezusa z Nazaretu”, a „obecność odwiecznego Boga wśród prze-

Zwierzchnik UKGK abp Swiatosław Szewczuk Fot. wikimedia

mijającej codzienności czyni ten czas pełnym”.

Arcybiskup zwrócił uwagę, że Kościół nie stworzył własnych systemów i sposobów wyliczania czasu, ale korzystał z osiągnięć nauki. Wyznaczając daty świąt roku liturgicznego według cyklu słonecznego lub księżycowego, chrześcijanie nigdy nie uważali tego za coś, co należy do

treści ich wiary lub czystości i zmienności apostołskiej tradycji Kościoła. Kalendarz nie stanowił części prawdziwej Tradycji kościelnej bądź tożsamości chrześcijanina, ale postrzegano go jako element ludzkiego i zmiennego prawa zwyczajowego i ustroju życia społecznego. „Dlatego po wszystkie czasy wymaga on aktualizacji i doskonalenia” – czytamy w liście głowy UKGK. Zwrócił uwagę, że dyskusje nt. kalendarza toczyły się na Ukrainie już na przełomie XVI i XVII wieków, a na początku XX stulecia pojedyncze wspólnoty greckokatolickie za granicą zaczęły przechodzić na kalendarz gregoriański, ale na ziemiach ukraińskich proces ten z różnych powodów ustał. I oto w ostatnich latach polemiki na ten temat rozgorzały na nowo. Stało się oczywiste, że kalendarz juliański utracił już swoją rolę wyraziciela tożsamości ukraińskiej, ale stał się dla niej przeszkodą i problemem. „Aby zachować oryginalność chrześcijaństwa kijowskiego we współczesnym świecie oraz jego tradycje teologiczną i liturgiczną, duchową i kanoniczną, potrzebujemy prawdziwego i wszechogarniającego odnowienia i ożywienia ich, a nie imitacji i skostnienia” – podkreślił autor przesłania. ■

KAI / Kijów

Poznań: podsumowanie akcji „Tornister Pełen Uśmiechu” dla Polaków z Litwy

Abp Stanisław Gądecki poświęcił na dziedzińcu pałacu arcybiskupiego tornistry i przybory szkolne zebrane przez Caritas Archidiecezji Poznańskiej w ramach akcji „Tornister Pełen Uśmiechu”. W tym roku 400 szkolnych wyprawek zostanie przekazanych polskim dzieciom i młodzieży na Litwie.

– Tegoroczną akcją „Tornister Pełen Uśmiechu” zorganizowaliśmy przede wszystkim z myślą o polskich dzieciach i młodzieży mieszkających na Litwie. Czteryście tornistrów wypełnionych przybarami szkolnymi prześlemy do

dziesięciu szkół, w których uczą się uczniowie polskiego pochodzenia – mówi KAI ks. Marcin Janecki. Dyrektor poznańskiej Caritas podkreśla, że będą to szkoły m.in. w Kolesnikach, Białej Wacie, Solecznikach i Turgielach. – W akcję włączyły się Parafialne Zespoły Caritas, a także osoby prywatne i instytucje, które przekazywały przybory szkole, takie jak długopisy, kredki, pisaki, zeszyty, bloki rysunkowe, plastelina, farby, przybory geometryczne, nożyczki. Caritas natomiast dzięki przeprowadzonej zbiórce zakupiła tornistry – tłumaczy dyrektor ks.

Janecki. Dodatkowo 200 plecaków zostanie przekazanych dzieciom z prowadzonego przez poznańską Caritas Domu Dziecka w Lesznie, a także dzieciom uczęszczającym na zajęcia w świetlicach Caritas. Transport szkolnych wyprawek dla polskich uczniów na Litwę wyruszy z Poznania w poniedziałek, 28 sierpnia.

W poprzednich latach wyprawki szkolne otrzymały m.in. dzieci i młodzież z diecezji grodzieńskiej na Białorusi, regionu Kołomyi, Lwowa oraz Winnicy na Ukrainie. ■

KAI / Poznań

Punkt medyczny w Bujwidzach wznowił swoją działalność

Wreszcie po 2 latach dzięki staraniom Wspólnoty Bujwidzkiej, Polskiego Stowarzyszenia Medycznego na Litwie i przychyłnej decyzji nowej władzy samorządu rejonu wileńskiego w Bujwidzach punkt medyczny wznowił swoją działalność.

Honorata Adamowicz

Jak powiedziała w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Danuta Korkus, przewodnicząca zarządu Wspólnoty Bujwidzkiej, „mieszkańcy Bujwidz bardzo cieszą się z tego powodu i składają ogromne podziękowania dla władz rejonu wileńskiego za to, że dbają o maluczkich, o starsze osoby, o dzieci. Mieszkańcy czują się dowartościowani, dopieszczeni, zauważeni i taka godność ludzka obudziła się, ufność wobec władzy wstąpiła”.

MIESZKAŃCY CHĘTNIE KORZYSTALI Z USŁUG PUNKTU MEDYCZNEGO

– Punkt medyczny w Bujwidzach został zamknięty 2 lata temu. Było to związane z tym, że pani felczer, która tam pracowała, odeszła na emeryturę. Jedyne punkty medyczne w Bujwidzach przestały działać. Ówczesna władza rejonu wileńskiego mieszkańcom Bujwidz powiedziała, że punkt nie będzie działał, ponieważ nie ma pracownika, nie ma środków, że punkt medyczny nie jest funkcjonalny i nie jest potrzebny, dlatego że starostwo jest bardzo nieliczne i większość mieszkańców i tak jeździ do przychodni do Niemenczyna. Ale, gdy działał punkt medyczny, mieszkańcy chętnie korzystali z jego usług – opowiada Danuta Korkus.

BUJWIDZIE 17 KM OD NIEMENCZYNA I 44 KM OD WILNA

Bujwidze to wieś usytuowana na pograniczu litewsko-białoruskim. Wieś znajduje się w odległości 17 km od Niemenczyna, a 44 km od Wilna. W samej wsi Bujwidze mieszka około 300 osób, większość mieszkańców to osoby w starszym wieku, emeryci. Po zamknięciu jedynego punktu medycznego mieszkańcy Bujwidz

■ Danuta Korkus, przewodnicząca zarządu Wspólnoty Bujwidzkiej

zostali bez pierwszej pomocy opieki medycznej.

OGROMNE TRUDNOŚCI DLA MIESZKAŃCÓW

– Ludziom sprawiało to ogromne trudności, ponieważ żeby zmierzyć ciśnienie, czy wypisać jakiś lek, musieli jechać do przychodni do Niemenczyna. Dojechać tam jest trudno, zwłaszcza, że mieszkańcy Bujwidz to przede wszystkim osoby starsze, a budynek, w którym znajdował się punkt medyczny, stał pod kluczem. Po jakimś czasie zaczęły chodzić słuchy, że być może ten budynek zostanie wystawiony na licytację – mówi pani Korkus.

PRZEZ DWA LATA POZBAWIENI OPIEKI MEDYCZNEJ

I tak przez 2 lata mieszkańcy nie mieli żadnej opieki medycznej w Bujwidzach. Dla ludzi to była

bardzo wielka niedogodność. W tym roku w czerwcu Wspólnota Bujwidzka zainicjowała spotkanie z nowo wybranym merem rejonu wileńskiego Robertem Duchniewiczem. Mer rejonu wileńskiego na spotkanie przyjechał z dyrektorem administracji Władysławem Kondratowiczem.

– Podczas spotkania pani Bronisława Siwicka, lekarka, która była nie tylko założycielem Stowarzyszenia Polskich Medyków na Litwie, ale która też jest aktywnym członkiem Wspólnoty Bujwidzkiej podczas spotkania wystąpiła z apelem do pana Roberta i pana Władysława o wznowienie pracy tego punktu medycznego.

Pani Bronisława podkreśliła też, że można wykorzystać niedokończony budynek w Bujwidzach i stworzyć tam ośrodek opieki zdrowotnej – mówi przewodnicząca zarządu Wspólnoty Bujwidzkiej.

12.>>

Pan mer i pan dyrektor uważnie wysłuchali apelu i wyrazili wielkie zainteresowanie właśnie tym tematem, ponieważ w momencie, kiedy powstanie takie centrum, to ludzie nie tylko otrzymają pomoc medyczną, ale też będą mieli miejsca pracy.

POZYTYWNE RELACJE Z NOWĄ ADMINISTRACJĄ

– Mer Robert Duchniewicz wspólnocie z Bujwidz obiecał, że dołoży wszelkich starań, żeby w Bujwidzach znów został otwarty punkt medyczny. Nowy mer załatwił problem i od 17 lipca punkt wznowił swoją działalność. Punkt działa 2 razy w tygodniu przez kilka godzin. Na razie to wystarczy. Bardzo cieszymy się z tego powodu i kierujemy ogromne podziękowania dla władz rejonu wileńskiego za to, że dbają o nas, o maluczkich, o starsze osoby, o dzieci. Czujemy się dowartościowani, dopieszczeni, zauważeni i taka godność ludzka obudziła się, ufność wobec władzy wstąpiła. Nawiazują się pozytywne relacje z nową administracją rejonu wileńskiego i bardzo się z tego cieszymy – mówi Danuta Korkus, przewodnicząca zarządu Wspólnoty Bujwidzkiej.

BRAK PUNKTÓW MEDYCZNYCH W REJONIE WILEŃSKIM

Na spotkaniu Bronisława Siwicka jako lekarka, członkini wspólnoty z Bujwidz, oraz jako znawczyni problemów zdrowotnych mieszkańców rejonu wileńskiego oraz przedstawicielka Polskiego Stowarzyszenia Medycznego na Litwie przedstawiła sytuację zdrowotną w rejonie wileńskim i to, jak bardzo w Bujwidzach jest potrzebny punkt medyczny.

– Sytuacja zdrowotna w rejonie wileńskim jest bardzo zła. Ludzie muszą długo czekać, żeby trafić do lekarza; łóżek w szpitalu brakuje. Takich wsi jak Bujwidze, gdzie nie ma żadnego punktu medycznego, w rejonie wileńskim jest bardzo dużo. Gdy w Bujwidzach nie było żadnego punktu medycznego, ludzie nie mieli dokąd zwrócić się o pomoc medyczną – powiedziała Bronisława Siwicka.

■ Bronisława Siwicka Fot. archiwum prywatne

Polskie Stowarzyszenie Medyczne na Litwie weźmie pod swoją opiekę punkt medyczny, jeżeli administracja samorządowa wyrazi na to zgodę. Wspólnota Bujwidzka bardzo cieszy się z tego, że wreszcie mieszkańcy mają dokąd zwrócić się o pomoc medyczną. Są bardzo wdzięczni merowi za operatywną pomoc w rozwiązaniu tego problemu.

Bronisławie Siwickiej sytuacja zdrowotna w rejonie wileńskim jest

bardzo dobrze znana. W 2018 r. w książce „Polacy na Litwie – przeszłość i teraźniejszość” został zamieszczony jej artykuł, w którym właśnie poruszyła problem reorganizacji ochrony zdrowia na Litwie i przedstawiła wyniki reformy zdrowotnej na Wileńszczyźnie. ■

Fot. Marian Paluszkiwicz

TVP
WILNO

■ Bujwidze to wieś usytuowana na pograniczu litewsko-białoruskim

Nowy rok szkolny z groźbą strajku. Szkoły czeka wiele nowości

„Myślę, że wszyscy wyjdziemy z tego strajku jako przegrani i mam wielką nadzieję, że uda nam się osiągnąć porozumienie. Zawsze jesteśmy otwarci na rozmowy” – powiedział dziennikarzom w czwartek, 24 sierpnia, Gintautas Jakštās, minister edukacji, nauki i sportu.

NOWY ROK SZKOLNY Z GROŹBĄ STRAJKU

Minister odniósł się do zapowiedzianego na 15 września strajku ostrzegawczego nauczycieli. Powiedział, że jego zdaniem żądania Litewskiego Związku Zawodowego Pracowników Oświaty są nierealistyczne.

Związki zawodowe nauczycieli domagają się podniesienia wynagrodzeń nauczycieli o 20 proc. od września tego roku i o kolejne 30 proc. od 1 stycznia 2024 r., zmniejszenia obciążenia nauczycieli oraz zmniejszenia liczby uczniów w klasach początkowych do 18, a w starszych – do 24.

Według ministra Jakštāsa pensja dla nauczycieli miałyby być podnoszona dwukrotnie – w styczniu i wrześniu. Pozwoli to osiągnąć cel zawartego wcześniej międzypartyjnego porozumienia ws. oświaty, by średnie wynagrodzenie nauczyciela sięgało 130 proc. średniego krajowego wynagrodzenia.

Jak podaje resort oświaty, finansowanie edukacji i wynagrodzeń nauczycieli stale rośnie. Według Departamentu Statystyki w I kwartale 2019 r. średnie wynagrodzenie nauczyciela „do ręki” wynosiło 857 euro, w I kwartale 2023 r. – 1 328 euro „do ręki”, czyli wzrosło ponad półtora raza. W 2019 r. środki z budżetu państwa i samorządów na edukację wynosiły 2,24 mld euro, w 2023 r. – 3,55 mld euro (wzrost – 58 proc.).

Strajk ostrzegawczy nauczycieli odbędzie się 15 września, a w przypadku braku kompromisu zapowiadany jest również od 29 września na okres co najmniej miesiąca.

■ W tym roku szkolnym na uczniów i nauczycieli czeka wiele nowości

NOWY ROK, NOWE WYZWANIA

Resort oświaty informuje, że w nadchodzącym roku szkolnym uczniom i nauczycielom czeka wiele nowości. Dlatego minister Jakštās spodziewa się otwartej rozmowy z całą społecznością szkolną. „Pierwszą rzeczą, o którą proszę wspólnotę edukacyjną, jest otwarty dialog. Nasze decyzje i prace są wspólne, niekoniecznie doskonałe. Ale zawsze jest sposób na poprawę ze względu na wspólne cele, a są one dość proste i nie zmieniają się: aby każde dziecko, bez względu na to, gdzie mieszka i jaka jest jego rodzina, otrzymało najlepszą możliwą edukację” – mówił G. Jakštās.

W KLASACH NIEPARZYSTYCH – ZNOWELIZOWANE PROGRAMY

Jedną z największych nowości w szkołach ogólnokształcących jest wdrożenie zaktualizowanych programów kształcenia ogólnego i związane z tym zmiany w systemie oceniania – już wiosną tego roku trzecioklasiści gimnazjum będą zdawali sprawdziany pośrednie (lit. tarpinis patikrinimas).

W tym roku zaktualizowane programy kształcenia ogólnego zostaną wdrożone we wszystkich klasach nieparzystych oraz w ósmych z kilku przedmiotów – fizyki i chemii. W tym roku szkolnym o 20 proc. wydłużono czas przygotowania się do lekcji dla tych nauczycieli, którzy będą pracować zgodnie ze znowelizowanymi programami kształcenia ogólnego. W klasach parzystych będą kontynuowane bieżące programy, z wyjątkiem ósmoklasistów, którzy fizyki i chemii będą się uczyć według znowelizowanych programów. W następnym roku szkolnym, 2024–2025, już wszystkie klasy będą się uczyć zgodnie ze znowelizowanymi programami.

Zaktualizowane programy z języka polskiego zostały już przetestowane przez uczniów szkół z polskim językiem nauczania w ubiegłym roku szkolnym. Składali oni już sprawdzian pośredni z tego przedmiotu.

Jak zapewnia resort oświaty w komunikacie, szkoły zakupiły już ponad 26 tytułów podręczników w liczbie 19 tys. przygotowanych według zaktualizowanych programów, głównie dla uczniów szkół początkowych.

14.>>

Ministerstwo w tym roku przeznaczyło na zakup podręczników dwa razy więcej pieniędzy niż w roku poprzednim – 16 mln euro.

**SPRAWDZIANY POŚREDNIE
DLA III KLAS GIMNAZJALNYCH**

Wiceminister Ramūnas Skauzdžius podkreślił, że sprawdziany pośrednie pozwolą rozłożyć w czasie ciężar przygotowania do egzaminów i zminimalizować stres.

„Aby uczniowie i nauczyciele poczuli się spokojniejsi, pozwolimy tym uczniom, którzy pójdą na pierwszy ogień, złożyć powtórkę ze sprawdzianu pośredniego” – zapowiedział wiceminister.

Pierwsi uczniowie biorący udział w sprawdzianach pośrednich w razie niepowodzenia będą mieli możliwość ich zdania rok później, w klasie IV gimnazjum, a w końcowym wyniku państwowego egzaminu maturalnego będzie wystawiony wyższy wynik sprawdzianu pośredniego.

Pod koniec listopada planowane jest przeprowadzenie pilotażowego sprawdzianu pośredniego z matematyki w celu przetestowania możliwości technicznych. W tym celu do szkół zakupionych zostanie 2 tys. komputerów.

Podczas sprawdzianu pośredniego możliwe jest uzyskanie 40 proc. końcowej oceny egzaminu, co wystarcza do jego zdania. Po zdobyciu co najmniej 35 punktów podczas sprawdzianu pośredniego absolwent przyjdzie na egzamin, wiedząc, że egzamin państwowy został już zdany, bez względu na to, ile punktów otrzyma podczas niego.

Sprawdziany pośrednie będą odbywać się elektronicznie, w szkołach.

Tegoroczni absolwenci przystąpią do egzaminów według starożytnego porządku.

**USPRAWIEDLIWIENIA
NIEOBECNOŚCI UCZNIĄ**

Zgodnie z ogólnym zarządzeniem, od września tego roku rodzice będą mogli uzasadnić pięć lub więcej dni nieobecności dziecka w szkole z powodu ważnych, obiektywnych, uzasadnionych powodów w ciągu miesiąca.

Jeśli dziecko choruje dłużej niż pięć dni w miesiącu, rodzice powinni dostarczyć szkole informacje z elektronicznego systemu informacji zdrowotnej lub inne dowody potwierdzające chorobę ucznia lub wizytę u lekarza.

Zaświadczenia lekarskie nie będą wypisywane przez lekarzy. Obecnie opracowywany jest system, który umożliwi automatyczne usprawiedliwienie nieobecności. Dopóki go nie ma, w nadchodzącym roku szkolnym dostarczyć szkole informacje uzasadniające chorobę dziecka będą musieli rodzice.

Administracja szkolna usprawiedliwia lekcje opuszczone przez ucznia z powodu udziału w szkolnych wydarzeniach, konkursach, olimpiadach itp.

Jeśli dziecko nie uczęszcza do szkoły dłużej niż 5 dni bez usprawiedliwienia, szkoła będzie musiała skontaktować się z rodzicami. Jeśli nieuzasadnione opuszczanie lekcji się powtórzy, przyczyny nieobecności zostaną wyjaśnione przez szkolną komisję ds. opieki nad dziećmi. Jeśli to również nie pomoże, interweniować będzie samorząd w celu udzielenia kompleksowej pomocy dla ucznia i jego rodziny.

**DODATKOWE KONSULTACJE
DLA UCZNIÓW**

Ten rok szkolny jest pierwszym, w którym dodatkowe konsultacje

będą prowadzone dla uczniów, którzy nie osiągnęli zadowalającego poziomu osiągnięć w klasach 4, 8 i 10. W tym celu ministerstwo przeznacza samorządom środki na wynagrodzenia dla nauczycieli za czas pracy poświęcony na konsultacje.

Między innymi, w celu wzmocnienia nauczania matematyki, od 1 września zwiększy się liczba lekcji matematyki w klasie 3, w klasach III i IV gimnazjum – doda się po 1 lekcji.

NOWY PRZEDMIOT

Począwszy od tego roku szkolnego, pojawi się nowy przedmiot – umiejętności życiowych (lit. gyvenimo įgūdžių). Od 1 września lekcja jest wprowadzana w klasach 5 i 7 – po jednej lekcji w tygodniu, a w klasie 9 jedna lekcja co dwa tygodnie. Stopniowo na ten przedmiot zostanie przeznaczona 1 lekcja tygodniowo w klasach 1–10.

Przedmiot integruje wiele tematów: to edukacja społeczna i emocjonalna, edukacja zdrowotna, zapobieganie używaniu substancji psychoaktywnych, zapobieganie nękanii i przemocy, bezpieczeństwo na drodze, pierwsza pomoc, edukacja seksualna, promocja zdrowia psychicznego, równość płci. ■

Opr. A.P. na podst. BNS, smsm.lt
Fot. Marian Paluszkiwicz

■ Od 1 września zwiększy się liczba lekcji matematyki w klasie 3

Pukszto: powracamy do atmosfery zimnej wojny i żelaznej kurtyny

Zakaz wyjazdu urzędników i wojskowych do Rosji i Białorusi, uważa politolog dr Andrzej Pukszto, w obecnej sytuacji jest zasadny, ponieważ powracamy do atmosfery zimnej wojny.

Antoni Radczenko

Mimo różnicy zdań w wielu dziedzinach, dodaje politolog, sytuacja z bezpieczeństwem nie wywołuje większych sporów.

Komisja Bezpieczeństwa Narodowego, w ubiegłym tygodniu, zaproponowała zakazać wyjazdu na terytorium Rosji i Białorusi litewskim urzędnikom, wojskowym, funkcjonariuszom i osobom mającym dostęp do informacji poufnej.

ZJEDNOCZONA KOALICJA I OPOZYCJA

Zakaz miałby dotyczyć ok. 20 tys. osób, a tylko w tym roku 225 tys. obywateli Litwy przekroczyło granicę z Białorusią. „W taki sposób ochronimy zarówno tajemnice państwowe oraz same osoby, które są podstawowymi celami służb specjalnych” – oświadczył Vilmantas Vitkauskas, kierownik Narodowego Centrum Zarządzania Sytuacjami Kryzysowymi.

Generalnie w tej kwestii opozycja i rządzący mówią jednym głosem. Eugenijus Gentvilas z Ruchu Liberalistów oświadczył, że byłaby to decyzja potrzebna, na czasie, która może w znaczny sposób ochronić obywateli Litwy. Z Gentvilasem zgodził się były premier Saulius Skvernelis. Prezes Związku Demokratów „W imię Litwy” zaznaczył, że jeśli ktoś na służbie państwowej chce swobodnie podróżować po Rosji lub Białorusi, to powinien zastanowić się nad zmianą pracy. Natomiast socjaldemokratka Dovilė Šakalienė zaznaczyła, że takie rozwiązanie powinno być pojawiać się dużo wcześniej. Zdaniem posłanki osoby mające dostęp do tajemnic państwowych nie mogą jeździć na zakupy do wrogiego kraju. „To już nie jest kwestia wartości, tylko bezpieczeństwa państwowego” – zaznaczyła polityk.

„To, co się dzieje za wschodnią granicą, wzbudza niepokój nie tylko u nas – mówi Andrzej Pukszto

NOWA KURTyna ŻELAZNA

Zadaniem państwa, uważa politolog z Uniwersytetu Witolda Wielkiego dr Andrzej Pukszto, jest dbanie o bezpieczeństwo kraju. – Myślę, że ten zakaz dotyczy bardzo niewielkiej liczby urzędników, czy wojskowych. Nawet przed rosyjską pełnowymiarową agresją w Ukrainie nie wielu z nich jeździło do Rosji lub Białorusi.

Przewodniczący sejmowego Komitetu Bezpieczeństwa Państwa i Obrony Laurynas Kasčiūnas powiedział dziennikarzom, że teraz ugrupowanie raczej ugrzęźnie w wewnętrznych konfliktach, niż będzie próbowało w jakiś sposób mącić przy granicy litewsko-białoruskiej.

Aczkolwiek dla niektórych osób to jest ważne. Pamiętajmy, że rodziny są rozdzielone. Czasami cmentarze z pochowanymi bliskimi są na Białorusi. Jednak jest to środek potrzebny, kiedy sytuacja z bezpieczeństwem, znajduje się na krańcu. W pewnej mierze mamy do czynienia właśnie z taką sytuacją. To, co się dzieje za wschodnią granicą, wzbudza niepokój nie tylko u nas – oświadcza w rozmowie z „Kurierem Wileńskim”.

Z pewnością, podkreśla rozmówca, zakaz uderza w jeden z fundamentów demokratycznego państwa, czyli prawo do swobodnego poruszania się. – Z jednej strony to jest środek niedemokratyczny. Z drugiej, kto jeśli nie państwo, ma dbać o bezpieczeństwo. O to, by nie dochodziło do przecieku informacji. By nie dochodziło do jakiejś współpracy i kontaktów z przedstawicielami służb odpowiednich państw.

16.>>

Chcemy lub nie chcemy, ale powracamy do atmosfery zimnej wojny i żelaznej kurtyny. Z tą różnicą, że obecnie żelazna kurtyna znajduje się w innym miejscu.

Trzeba pamiętać, że w czasach żelaznej kurtyny niektórzy Amerykanie podróżowali po ZSRS. To raczej były pojedyncze wypadki, jacyś naukowcy lub jakiś jeden czy drugi dziennikarz – zaznacza politolog.

Śmierć szefa Grupy Wagnera Jewgenija Prigożina, którego najemnicy nadal są w Białorusi, jest interpretowana na różne sposoby. Przewodniczący sejmowego Komitetu Bezpieczeństwa Państwa i Obrony Laurynas Kasčiūnas powiedział dziennikarzom, że teraz ugrupowanie raczej ugrzęźnie w wewnętrznych konfliktach, niż będzie próbowało w jakiś sposób mącić przy granicy litewsko-białoruskiej. „Jednak zagrożenie pozostaje. Wagner nie znika, ale śmierć jej elity z pewnością spowoduje wewnętrzne walki w organizacji” – uważa polityk.

WIĘKSZA KONSOLIDACJA

Z kolei prezydent państwa podkreślił, że śmierć Prigożina w zasadzie nic nie zmienia, ponieważ nadal celem najemników jest destabilizacja w regionie. „Bez żadnych wątpliwości ugrupowanie

Wagnera nadal pozostaje tam, gdzie było dotychczas” – powiedział w ubiegłym tygodniu Gitanas Nausėda. Głównodowodzący litewskich sił zbrojnych generał Valdemaras Rupšys poinformował w rozmowie z LRT, że wojsko monitoruje sytuację i jest gotowe do odparcia wszelkiego rodzaju prowokacji. Zdaniem wojskowego stacjonujący w Białorusi najemnicy nadal stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa w regionie.

Z pewnością sytuację za wschodnią granicą, mówi politolog Andrzej Pukszt, litewscy politycy próbują rozgrywać do sytuacji wewnątrz kraju, ale robią to na mniejszą skalę niż innych krajach. – Wydaje mi się, że na Litwie konsolidacja wokół głównych celów polityki zagranicznej i kwestii bezpieczeństwa jest daleko posunięta. Sytuacja jest inna niż w Polsce, Słowacji, czy nawet w Stanach Zjednoczonych, gdzie na przykład ludzie są mocno podzieleni w sprawie budowy muru z Meksykiem. U nas ma miejsce debata. Ośrodek prezydencki czasami ma odmienny pogląd na pewne sprawy niż rząd. Pojawiają się różnice między konserwatystami a socjaldemokratami. Pomimo tego, być może czasami tego nie dostrzegamy, ale ta różnica zdań dotycząca bezpieczeństwa jest niewielka – podkreślił Pukszt. ■

Fot. Marian Paluszkiewicz

Saulius Skvernelis popiera pomysł z zakazem podróżowania dla urzędników po Białorusi i Rosji

Zmiany w Trokach

Od 4 września br. ulica Karaimska w Trokach będzie dostępna jedynie dla pieszych. Ruch pojazdów zostanie ograniczony. Władze miasta w ten sposób chcą być bardziej przyjazne dla turystów i środowiska.

Ruch pojazdów zostanie ograniczony na ulicy Karaimskiej od kapliczki św. Jana Nepomucena do punktu widokowego na Zamek.

Od 28 sierpnia rozpoczęły się prace poziomego oznakowywania ulic, które wpływa zarówno na komfort korzystania z jezdni, jak i bezpieczeństwo. Samorząd zwraca uwagę, że ruch przez Stare Miasto, czyli ulicą Karaimską, będzie dostępny wyłącznie dla mieszkańców tej ulicy oraz pojazdów zaopatrzenia, straży pożarnej czy karettek. Władze miasta zachęcają osoby przyjeżdżające do Trok do wybrania transportu publicznego lub pozostawienia samochodów na bezpłatnych parkingach przy punktach dojazdowych do miasta – ul. Vilniaus Mažoji 2A, Senkelio albo ul. Karaimska 99C i 99B.

Średnie wynagrodzenie wzrosło o 2,1 proc.

Średnie miesięczne wynagrodzenie brutto w II kwartale 2023 roku wyniosło 2000,1 euro i w porównaniu do pierwszego kwartału br. roku wzrosło o 2,1 proc. - podaje Państwowa Agencja Danych.

Średnie miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze publicznym wyniosło 2 088,4 euro, co oznacza wzrost o 4,6 proc., podczas gdy w sektorze prywatnym - 1 964,2 euro, co oznacza wzrost o 1 proc.

Lrt.lt
Fot. M.P.

Trans/misje Balticum 2023 – trzy dni w hołdzie wielokulturowości

O zbliżającym się IV Międzynarodowym Festiwalu Sztuki Trans/misje Balticum 2023 z Renatą Semaškienė, koordynatorką projektu rozmawia Ilona Lewandowska.

Już za kilka tygodni rozpocznie się festiwal Trans/misje Balticum, który od kilku lat organizuje Polski Teatr Studio w Wilnie. Jak będzie wyglądała tegoroczna edycja projektu?

Renata Semaškienė: Rozpocznemy 15 września. Ze względu na ograniczone finansowanie zdecydowaliśmy się w tym roku na skrócenie festiwalu do trzech dni, jednak nie zabraknie atrakcyjnych propozycji dla naszej widowni. Uroczyste otwarcie festiwalu i koncert Ewy Rawluszewicz odbędzie się na zamku w Trokach. Wieczorem w Domu Kultury Polskiej w Wilnie zaprosimy widzów na spektakl łotewskiego teatru z Dyneburgu „Kłamstwa bez zasad”.

W sobotę, na zamku w Miednikach, zostanie otwarta historyczna wystawa „Podziemie łączy”, po której odbędzie się koncert Mrija band i Darii Repalo. W niedzielę 17 września Polski Teatr „Studio” zaprezentuje spektakl „Zapiski oficera armii czerwonej” w ambasadzie RP w Wilnie, czyli w Pałacu Paców. Bardzo ciekawą propozycją w języku litewskim będzie natomiast monodram „Oskar Miłosz. Listy, poezja”, który w Beatos virtuvė wykona aktorka Litewskiego Narodowego Teatru Dramatycznego Jolanta Dapkūnaitė. Dzień zakończy się koncertem Eweliny Gancewskiej „Uśmiechaj się”. W czasie festiwalu widzowie będą mogli zobaczyć aż trzy wystawy. Będzie to ekspozycja współczesnych polskich plakatów teatralnych prezentowana w Akademii Sztuk Pięknych w Wilnie, a w Pałacu Tyszkiewiczów w Zatroczu zaprezentujemy wystawę prac ukraińskiego artysty Jurija Grygorowicza. Ważne jest, że prawie wszystkie wydarzenia są darmowe, a więcej informacji można znaleźć na stronie festiwalu na Facebooku <https://www.facebook.com/transmisijosbalticum/>. Jedyne spektakl, na który wstęp jest biletowy

Renata Semaškienė
Fot. Archiwum prywatne

wany to „Kłamstwa bez zasad”, bilety można kupić przez internet, a także bezpośrednio przed spektaklem w Domu Kultury Polskiej w Wilnie.

W organizowanie festiwalu angażuje się pani już po raz trzeci. Co wyróżnia to wydarzenie spośród wielu innych propozycji na Wileńszczyźnie?

Rzeczywiście, w dzisiejszym barwnym środowisku festiwalowym naprawdę dzieje się dużo i może właśnie dlatego wcale niełatwo jest znaleźć miejsce dla siebie. Nasz festiwal ma jednak swoją unikalną i bardzo widoczną tożsamość. Edward Kiejzik, dyrektor festiwalu podkreśla, że jest to unikalna platforma, mająca na celu umożliwienie artystom różnych narodowości dzielenie się swoim talentem i kulturą, bo podczas naszego święta kultury Polski, Łotwy, Ukrainy i Litwy spletają się w unikalny spłot, który odzwierciedla ducha naszego regionu. Dla mnie ta wielokulturowość ma szczególne znaczenie, bo pochodzę z Trok. To chyba takie miejsce na Litwie, gdzie jej bogactwo

róznorodności narodowej i etnicznej jest najbardziej widoczne. Nasz kraj słynie z wielokulturowości, która nadaje nam unikalny charakter i tożsamość w Europie. To właśnie ta cecha pozwala nam cieszyć się różnorodnością kultur i oddawać jej hołd poprzez sztukę.

Jedną z głównych cech tego festiwalu jest to, że łączy kultury narodów, które dzielą wspólną przeszłość. Polska, Łotwa, Ukraina i Litwa, choć są bardzo różne, mają wiele wspólnego dziedzictwa, które można wyrazić poprzez twórczość. Słowo „trans/misje” właśnie to symbolizuje. Sztuka jest uniwersalnym językiem, który może być „przeniesiony” między różnymi kulturami i społeczeństwami, i tworzyć poczucie, że wszyscy jesteśmy częścią większej narracji, a nie tylko oddzielnymi, zupełnie niepowiązаныmi narodami.

Nasz festiwal także potrafi przeciwstawić się stereotypowi, że międzynarodowe festiwale są tylko wyrazem globalizacji, wskazując na możliwość potwierdzenia regionalnej tożsamości i cieszenia się tym, co nasze kultury mają wspólnego. Choć zgodność różnych kultur i języków jest wyzwaniem, uważam, że nasz festiwal jest w stanie to zrobić z niezwykłą elegancją, a wynik jest znaczący i bogaty w doświadczenia dla widzów.

Jak pani zauważa, festiwal jest bardzo zakorzeniony w rzeczywistości regionalnej. Czy wpływ na program festiwalu miała również wojna w Ukrainie?

Najbardziej było to widoczne chyba w ubiegłym roku. Prowadziliśmy wówczas zbiórkę na pomoc Ukrainie, a tematem związanym z wojną towarzyszyły ogromne emocje. Bardzo ważnym elementem festiwalu była wówczas pierwsza wystawa prac Jurija Grygorowicza.

18.>>

Były to obrazy o ogromnym ładunku uczuciowym, które powstawały w pierwszych dniach wojny. Autor był wówczas z nami tylko on-line, jednak było to ogromne przeżycie. W tym roku ukraińskich akcentów w czasie festiwalu również nie zabraknie. Będzie to, oprócz wystawy, również sobotni koncert. Z mojej perspektywy, jako przedstawicielki organizatorów, ważne jest również to, że świadomie zrezygnowaliśmy z propozycji spektakli rosyjskich autorów. Zamiast „Człowieka z Podolska” zapraszamy więc na „Kłamstwa bez zasad”, które teatr z Dyneburga gra w języku rosyjskim. Wydaje mi się, że była to dobra decyzja, bo po sprzedaży biletów, która już się rozpoczęła, widać, że widzów ta propozycja zainteresowała.

Ta solidarność regionalna wokół Ukrainy widoczna jest również w patronatach. Tegorocznym Patronem Honorowym jest Mi-

nister Kultury RL Simonas Kairys, patronem festiwalu jest Mer Rejonu Wileńskiego Robert Duchniewicz, a Partnerami Honorowymi – J.E. Nadzwyczajny i Pełnomocny Ambasador Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Litewskiej Konstanty Radziwiłł i J.E. Nadzwyczajny i Pełnomocny Ambasador Ukrainy w Republice Litewskiej Petro Beshta. ■

Rozmawiała Ilona Lewandowska

IV Międzynarodowy Festiwal Sztuki Transmisje Balticum 2023 – zbieg kultur i historii już 15–17 września w Trokach, Wilnie i Miednikach. Organizatorzy: Polski Teatr „Studio” w Wilnie, Galeria Sztuki „Fojė” i Muzeum Historyczne w Trokach. Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023 za pośrednictwem Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”.

TVP
WILNO

Jedyny spektakl, na który wstęp jest biletowany, to „Kłamstwa bez zasad” teatru z Dyneburga **Fot. Mat. pras.**

W Polsce paliwo tańsze niż na Litwie

Litewska Agencja Energetyki (LEA) poinformowała, że w ciągu minionego tygodnia benzyna na Litwie zdrożała o 0,7 proc., olej napędowy o 0,9 proc. Agencja opublikowała dane, z których wynika, że średnia cena oleju napędowego wynosiła 1,51 euro/l, benzyny 1,57 euro/l. LEA dodaje, że paliwo na Litwie jest droższe niż w Polsce.

– Mimo, że paliwo drożeje już piąty tydzień z rzędu, jednak cena wciąż pozostaje o 0,12–0,21 euro mniej niż na Łotwie i Estonii. Tymczasem w Polsce jest ono o 0,08–0,10 euro tańsze niż na Litwie – czytamy w oświadczeniu prasowym LEA.

W dniach 14–21 sierpnia średnia cena paliwa rosła także na Łotwie (1,4 proc.), ale spadła w Polsce i Niemczech – o 0,7 proc. W Estonii pozostała stabilna. W Polsce średnia cena paliwa dieslowego sięgała 1,43 euro/l. Benzyna na Łotwie zdrożała o 0,8 proc., w Polsce i Niemczech staniała o 0,6 proc. W Estonii się nie zmieniła. W Polsce średnia cena benzyny wynosiła 1,47 euro/l.

LEA wskazuje, że średnie ceny benzyny są niższe niż rok temu jedynie w krajach bałtyckich (6–11 proc.).

– W ciągu ostatnich 12 miesięcy średnie ceny oleju napędowego spadły o 5–16 procent we wszystkich porównywanych krajach. W tym okresie najbardziej się obniżyła średnia cena paliwa na Litwie: benzyna taniała o 0,19 euro/l, czyli o 11 proc., olej napędowy o 0,28 euro/l, czyli o 16 proc. – komentuje agencja.

Przez cały sierpień hurtowe ceny benzyny wzrosły o 0,01 euro/l, oleju napędowego o 0,05 euro/l. W lipcu ceny benzyny i oleju napędowego wzrosły odpowiednio o 0,13 euro/l i 0,14 euro/l.

lrt.lt
Fot. pixabay

Dwukrotnie niszczone – kościół św. Anny w Warszawie

Zbudowany przy ufundowanym przez księżną Annę Holszańską klasztorze bernardynów, która w 1454 r. za pośrednictwem Jana Kapistrana sprowadziła do Warszawy pierwszych zakonników.

KOŚCIÓŁ DWUKROTNIE NISZCZONY, PRZETRWAŁ

Budowę świątyni rozpoczęto po 1454 r. w stylu gotyckim. Fundatorką budowanej po pożarze w 1515 r. nowej świątyni była księżna Anna Radziwiłłówna. Później wielokrotnie przebudowywany (1518–1533, ok. 1620 i 1660–1667). Zniszczeniu podczas wojny uległ dach, ocalały mury oraz dzwonnica. Renowacja miała miejsce w latach 1946–1962.

Ze względu na swoje położenie w bliskim sąsiedztwie czterech spośród głównych uczelni Warszawy: Uniwersytetu Warszawskiego, Akademii Sztuk Pięknych, Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina oraz Akademii Teatralnej, kościół tradycyjnie stanowi główny ośrodek warszawskiego duszpasterstwa akademickiego. Świątynia była dwukrotnie niszczone – podczas potopu szwedzkiego i podczas II wojny światowej.

KOŚCIÓŁ ŚW. ANNY KOŚCIOŁEM AKADEMICKIM

W roku 1928 nadano kościołowi św. Anny rangę kościoła akademickiego, którą ma do dziś. W okresie okupacji był jednym z ośrodków działalności niepodległościowej. Przetrwała w nim tradycja budowania grobów wielkocnych w duchu patriotycznym.

Obecnie jest kościołem akademickim, siedzibą Stowarzyszenia Katolickiej Młodzieży Akademickiej i miejscem, z którego już od ponad 25 lat wyrusza słynna Warszawska Akademicka Pielgrzymka Metropolitalna. Tu również najczęściej w Warszawie odbywają się śluby.

W lewej nawie kościoła znajduje się sanktuarium bł. Władysława z Gielniowa. Jego relikwie spoczywają

w ołtarzu głównym. Na dziedzińcu obok kościoła znajduje się barokowa kolumna z figurą św. Anny. Przykościelna dzwonnica jest punktem widokowym, przy niej znajduje się „Pizzeria pod wieżą” – miejsce częstych spotkań studentów.

FASADA KOŚCIOŁA NAWIĄZUJE DO PALLADIEGO

Ołtarz główny postawiony w połowie długości dawnego prezbiterium gotyckiego, rozdziela obecnie wyższą jego część barokową od niższej starej apsydy, gdzie znajduje się chór zakonny z ustawionymi wzdłuż ścian stallami; zajmuje on szerokość całej arkady, a wysokością sięga ponad łuk ściany czołowej.

Rzeźby głównego ołtarza, oznaczające się poprawnym modelunkiem, harmonijnym układem szat, ruchem pełnym patosu, powstać musiały, wraz z „kotarowym” zwieńczeniem, nieco

później niż sama architektura ołtarza, czyli na początku lat czterdziestych XVIII w. Nowa fasada kościoła w zamierzeniu jej autorów nawiązywać miała do dzieł słynnego XVI-wiecznego włoskiego architekta A. Palladio, a w szczególności do jego weneckich kościołów S. Giorgio Maggiore i Il Redentore. Później, w roku 1819, postanowiono dodatkowo zharmonizować fasadę kościoła ze stojącymi po obu jej stronach starszymi budowlami.

„CZARNA” MATKA BOSKA LORETAŃSKA

W roku 1811 do kościoła św. Anny przeniesiono, z burzonego w tym czasie kościółka bernardynów na Pradze, figurę Matki Boskiej Loretańskiej, wykonaną z czarnego drewna na wzór gotyckiego posągu Madonny z XIV w. znajdującego się w Santa Casa w Loreto.

21.>>

W 1928 roku nadano kościołowi św. Anny rangę kościoła akademickiego, którą ma do dziś

20.>>

Kopia ta wykonana została zapewne we Włoszech.

Po przeniesieniu jej do kościoła św. Anny przechowywano ją w skarbcu, a w roku 1837. ustawiono w specjalnie dlań wybudowanej w latach 1830–36 kaplicy, przylegającej od zachodu do kaplicy bł. Władysława.

Wiek XIX we wnętrzu kościoła św. Anny nie przyniósł żadnych zasadniczych zmian. Prowadzono jedynie niezbędne prace konserwatorskie, nie zawsze może szczęśliwe, ale zabezpieczające przed kompletnym zniszczeniem. Po kasacie zakonu i przeznaczeniu jego budynków na pomieszczenia świeckich instytucji, w roku 1885 przeniesiono także kolumnę Matki Boskiej z dziedzińca klasztorowego na placyk przy północnej elewacji kościoła.

BERNARDYNI NIE ODZYSKALI, OTRZYMALI AKADEMICY

Po odzyskaniu niepodległości, mimo starań bernardynów o jego zwrot, kościół św. Anny oddany został duszpasterstwu akademickiemu i otrzymał oficjalną nazwę Kościoła Akademickiego św. Anny, przejmując tę funkcję po kościele wizytek.

Podczas II wojny światowej, w czasie nalotów i bombardowań Warszawy we wrześniu 1939 r. Niemcy zburzyli kaplicę Loretańską; spłonęły również drewniane wiązania kopuły kaplicy bł. Władysława, a także dach nad nawą. Podczas okupacji niemieckiej, pod kierunkiem architekt B. Trylińskiej, odbudowano kaplicę i dano nowe dachy. Następnie, w czasie Powstania Warszawskiego kościół, zajęty przez Niemców, zamieniono w punkt obronny; okna zakrystii zamurowano płytami chodnikowymi z pozostawieniem strzelnic.

W TRAKCIE BUDOWY TRASY W-Z NIEMAL DOSZŁO DO KATASTROFY

Podczas prac przy budowie Trasy W-Z w roku 1949, wskutek niezabezpieczenia zboczy głębokiego wykopu, popękały mury i sklepienie kościoła. Zaczęło się wówczas powolne obsuwanie apsydy i północno-wschodniej części prezbiterium

Świątynia była dwukrotnie niszczona – podczas potopu szwedzkiego i podczas II wojny światowej

terium wraz z kaplicą bł. Władysława. Natychmiastowa interwencja powołanej przez konserwatora komisji rzeczoznawców różnych specjalności technicznych, powstrzymała niebezpieczeństwo zawalenia się świątyni.

W 1950 r. odnowiono elewację świątyni, odkrywając prawie wszystkie zachowane w nich mury gotyckie, wieży przy prezbiterium i wnęki, pozostałości po przejściach do nawy, a

W roku 1811 do kościoła św. Anny przeniesiono, z burzonego w tym czasie kościółka bernardynów na Pradze, figurę Matki Boskiej Loretańskiej, wykonaną z czarnego drewna

także unikalne gotyckie pomieszczenie ze sklepieniem. Pozostałe mury pokryto tynkiem. Wszystkie prace konserwatorskie, rekonstrukcyjne i odkrywcze prowadzone były przez B. Trylińską, która od czasów okupacji niemieckiej aż do swej śmierci w 1973 r. była konserwatorem tej świątyni.

Leszek Wątróbski
na podst. archwva.pl

Fot. autor

Rzeźby głównego ołtarza, powstali wraz z „kotarowym” zwieńczeniem, później niż sama architektura ołtarza

Jak poradzić z samotnością?

Jeżeli samotność nie jest Twoim wyborem, a narzuconym przy-musem czy problemem, z którym czujesz się źle — trzeba działać. Ten stan rzeczy możesz zmie-nić samodzielnie, przy pomocy bliskich osób albo psychologa. Jak sobie radzić?

Zaakceptuj swoją sytuację: postaraj się znaleźć jej pozytywne strony (czas dla siebie, dla domu, szansa na rozwój, wyciszenie). Wyjdź do ludzi: telewizor, komputer, wirtualne znajomości nie zastąpią kontaktu z innymi ludźmi w świecie rzeczywistym. Odnów stare znajomości, spotykaj się regularnie z rodziną i przyjaciółmi. Znajdź swoje hobby: najlepiej, jeśli będziesz je uprawiać z kimś. Bieganie, ćwiczenia, gra w teatrze, czytanie książek i dyskusowanie o nich — jest wiele możliwości na poznanie osób o podobnych zainteresowaniach.

Przygarnij zwierzaka: pies czy kot będzie Twoim towarzyszem, wymaga opieki, wyprowadzania na spacer. Przy okazji zyskasz powód do wychodzenia z domu. Pomagaj innym: zaangażuj się w akcje społeczne, zostań wolontariuszem.

Osoba samotna z wyboru może też sama zdecydować o tym, z kim i jak dużo czasu spędza. Potraktuj to jako możliwość, szansę, nową nadzieję na zmiany. Pamiętaj, że w takiej sytuacji najwięcej do powiedzenia i działania masz Ty sam.

Fot. Pixabay.com

Chcesz być kochana? Najpierw pokochaj siebie

Relacja, jaką masz z samą sobą, jest najważniejszą z twoich relacji. Ona determinuje twoje wszystkie inne związki z ludźmi.

Zdrowy stosunek do ciała. Oznacza poszanowanie i sympatię dla swojego wyglądu. Jego pełną akceptację. Kiedy dobrze czujesz się we własnej skórze, masz dobry stosunek do własnego ciała. Możesz mieć świadomość, że pewne jego części mogłyby inaczej wyglądać, ale zgadzasz się z tym, że są takie, jakie są, tylko z tego powodu, że są twoje.

Uważność na siebie. Jeśli czujesz w swoim ciele jakiś symptom, zawsze oznacza to coś ważnego. Ból głowy, ścisk żołądka, szybsze bicie serca? Chodzi o to, żebyś to poczuła i zatrzymała się nad tym sygnałem. Podobnie jest z każdą emocją, która się w tobie pojawia. I z każdą myślą. Bądź w pełni świadoma tego, co się w tobie dzieje. W ten sposób okazujesz sobie uważny szacunek, a to prosta droga do miłości własnej.

Honoruj własne marzenia. Słuchanie pragnień serca jest wyrażeniem tego, jak siebie kochamy. Realizacja marzeń to istotny akt miłości własnej. Pierwszym krokiem jest rozpoznanie tego, co chcemy. Kolejnymi — działania w kierunku spełnienia marzenia.

Współczucie dla siebie. To brak raniącej krytyki, ciągłego wypominania sobie win, postawa surowego rodzica. To głębokie zrozumienie, wybaczenie, życzliwość — drogą takich uczuć kroczysz do współczucia dla siebie.

Własna wizja. Czy nosisz w swojej duszy obraz tego, jak byś chciała się czuć w życiu? Wiesz, jak ono ma wyglądać? Jeśli nie, bo pogodziłaś się już z jakimś kompromisem, nie kochasz siebie. Ważne jest, żeby mieć świadomość, do czego się dąży. Wiedzieć, co jest dla mnie dobre i w jakim kierunku zmierzam. I konsekwentnie żyć według tej wizji.

Odkrywanie siebie i świata. To ciekawość na siebie i świat. To głód głębokiej, wewnętrznej wiedzy o sobie i otoczeniu. Ciekawość, otwartość na zmiany, rozwój, ustawiczne pogłębianie wiedzy i nauka. Efektem takiej postawy jest umiejętność zobaczenia piękna w sobie samym i we wszystkim, co nas otacza.

Własna droga. Miłość własna to coś, do czego warto odnaleźć własną drogę. Tylko ty wiesz, w którą stronę ona zmierza i gdzie znajdują się zakręty. Po czym rozpoznać, że idziemy we właściwym kierunku? Szczerze i nieustannie rozmawiać ze sobą, pilnując, żeby w każdej chwili żyć zgodnie z naszą wewnętrzną prawdą. ■

■ Słuchanie pragnień serca jest wyrażeniem tego, jak siebie kochamy Fot. Freepik

Syndrom wiecznej córeczki – czas przeciąć emocjonalną pępowinę

Separacja od rodziców to pierwszy i najważniejszy krok na drodze do dojrzałości **Fot. Freepik**

Na mamę i tatę zawsze możemy liczyć. Gdyby tylko przestali wtrącać się w nasze sprawy. Niestety, w dorosłym życiu zbyt bliska więź z rodzicami przekształca się w więzy. Ale można się od nich uwolnić.

Z rodzinnymi relacjami większość z nas ma jakiś problem. Niby nic wielkiego, wszystko pod kontrolą, te same „drobiazgi” od lat. Wiadomo, że mama, choć jeszcze niedawno wspierała twoją nową dietę, przy najbliższej możliwej okazji podsunie ci talerz z kolejną potrawą: „Nie spróbujesz kaczuszki z jabłkami? To dla kogo ja tyle godzin spędziłam w kuchni?”. A ojciec rzuci mimochodem: „Jak tam w pracy?”, a ty poczujesz, że czas cofa się o jakieś 20 lat, kiedy pytał: „Jak tam w szkole?”, a potem dodawał: „Tylko czwórka, nie stać cię na więcej?”.

Ach, ci rodzice, kochasz ich, bo dali ci życie, ale czasami zastanawiasz się, czy to, co cię z nimi naprawdę łączy, to na pewno więzi? A może raczej więzy: niby niewidzialne nici, a jednak krępują cię jak kajdany, cofają w czasie, zmuszają do ustępstw, robią wodę z mózgu, hamują rozwój i zniewalają. Czasami masz ochotę przeciąć je jednym zdecydowanym ruchem, tak jak położna przecięła pępowinę w momencie twoich urodzin.

Zaraz potem budzi się poczucie winy – przecież oni chcą dla ciebie jak najlepiej. Ciągłe łudzisz się, że w końcu się zmienią, zaakceptują fakt, że nie jesteś już dzieckiem, pozwolą ci wreszcie dorosnąć... Stop! Skończ z tymi iluzjami. Teraz twój ruch.

Separacja od rodziców to pierwszy i najważniejszy krok na drodze do dojrzałości. To proces, który leży wyłącznie w twoich rękach. Nie liczn na to, że rodzice się zmienią, to ty musisz się zmienić. Bez względu na wiek możesz to zrobić. Najważniejsze to zadać sobie pytanie, czy jesteś gotowa wziąć w pełni odpowiedzialność za swoje życie.

W momencie narodzin, kiedy położna przecięła pępowinę łączącą cię z matką, stałaś się niezależną istotą. Ale nadal łączy was pępowina emocjonalna i więź rodzinnej lojalności. Jednak więź to nie więzy, czyli emocjonalne kajdany, które sprawiają, że pomimo wieku nadal masz być dzieckiem w pełni uzależnionym od rodziców. To ty musisz dać sygnał do zmiany relacji. Może pora już popatrzeć na rodziców oczami osoby dorosłej, a nie skrzywdzonego, pełnego pretensji dziecka? Zamiast koncentrować się na „tych złych” zachowaniach rodziców, pomyśl, jaki czerpiesz zysk z tego, że dajesz im przestrzeń na to, by traktowali cię jak małe dziecko. ■

Jak poradzić z tęsknotą?

Z tęsknotą możemy radzić sobie na wiele różnych sposobów. To, który z nich wybierzemy, zależy od tego, za czym lub kim tęsknimy. Jeżeli tęsknimy za osobą, której nie ma już na tym świecie, pozostaje nam cieszyć się wspomnieniami oraz pogodzić się ze stratą. Jeżeli nie jesteśmy w stanie zrobić tego samodzielnie, warto udać się do psychologa, bo pogrążanie się we wspomnieniach może doprowadzić do problemów zdrowotnych.

Sposobem na tęsknotę za osobą, która odeszła, jest zastanowienie się, czy byłaby ona zadowolona z naszego stanu, czy chciałaby, abyśmy tkwili w smutku i zamykali się przed nowymi możliwościami. Tęskniąc za dawną ukochaną lub ukochanym, także możemy popaść w patologiczny i destrukcyjny stan obsesyjnych myśli, które zrujnują nasze życie. I tutaj niezbędna okazuje się psychoterapia.

Tęskniąc za czymś, co jest dla nas osiągalne np. za rodziną, którą możemy spotkać, miejscami, do których możemy powrócić lub sytuacjami, które są dla nas jedynie chwilowo niedostępne, odczuwamy całkiem inny stan. Jest on motorem napędowym, który skłania nas do zmian, podejmowania ważnych decyzji oraz konkretnego działania, mającego nas przybliżyć do osiągnięcia „celu”, który jest przyczyną tęsknoty.

Str. opr. H. H. na podst.
psychologodpowiada.pl,
zwierciadlo.pl, kempinsky.pl
Fot. Pixabay.com

Hej, hej! W piątek do szkoły!
 Tak oto spotykamy się w wakacje 2017 po raz ostatni! Nie jest to wprawdzie żadna tragedia, ale tegoroczne lato powoli odchodzi w zapomnienie... Ależ, oczywiście, że będą następne wakacje, kolejne dni pełne radości, zabawy i atrakcyjnych, niespodziewanych spotkań. Tymczasem, tymczasem już pojutrze rozbrzmi pierwszy dzwonek. Z tej okazji składam, w imieniu swoim i całej redakcji „Kuriera Wileńskiego”, wszystkim, którzy w piątek przekroczą próg szkoły po raz pierwszy, drugi, trzeci, czwarty, piąty... dziesiąty... dwudziesty piąty... itd., życzymy:

**Dobrego, mądrego, ciekawego,
 pracowitego, szczęśliwego,
 wesołego i naj, naj, najlepszego
 Nowego Roku Szkolnego 2017/2018!**

DZYŃ, DZYŃ, DZYŃ!!!

To już nie dzwonek ostrzegawczy, tylko najprawdziwszy pierwszy dzwonek w nowym roku szkolnym. Jeszcze nie dziś, ale już za dwa dni zabrmi całą parą i wszystkich uczniów mniej-

szych i większych zwoła do swych klas i posadzi przy ławkach, i każe wziąć pióra, zeszyty, książki, i każe Wam zabrać się do nauki, zdobywać wiedzę tę bliższą i tę dalszą, i tę bardzo odległą i niezrozumiałą..

PYTANIA

*Dlaczego but, chociaż ma nosek, na katar nie choruje?
 Dlaczego oko w tłustym rosolu na boki nie zezuje?
 Dlaczego rączka od parasola z pięciu się palców nie składa?
 Dlaczego widelec zębami nie gryzie, skoro to innym się zdarza?
 Dlaczego igły maleńkie uszko nigdy nie marznie na mrozie?
 Dlaczego kielich na długiej nóżce w pończoszce chodzić nie może?
 Teraz na końcu mego wierszyka zadam ostatnie pytanie:
 Dlaczego łatwiej pytanie stawiać niż odpowiadać na nie?*

Emilia Waśniowska

Odpowiadać na co niektóre pytania jest niezwykle trudno, zwłaszcza, gdy zadają je dzieci, co wcale nie znaczy, że pytania są niemądre! Mądrze zapytać to także wielka sztuka!

O prawach dziecka

Niech się wreszcie każdy dowie
I rozpowie w świecie całym,
Że dziecko to także człowiek,
Tyle że jest mały.
Dlatego ludzie uczeni,
Którym za to należą się brawa,
Chcąc wielu dzieci los odmienić,
Stworzyli dla was mądre prawa.

Więc je na co dzień i od święta
próbujcie dobrze zapamiętać:
Nikt mnie siłą nie ma prawa zmuszać do niczego,
A szczególnie do zrobienia czegoś niedobrego.
Mogę uczyć się wszystkiego, co mnie zaciekawi
I mam prawo sam wybierać, z kim się będę bawić.

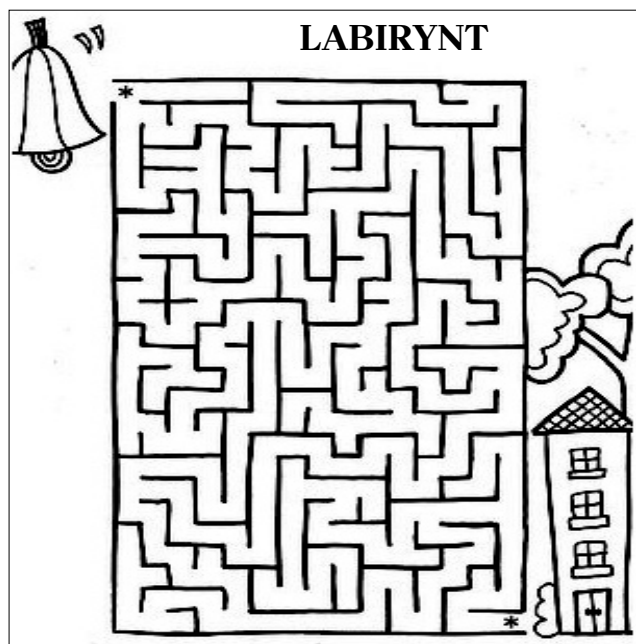
Nikt nie może mnie poniżyć, krzywdzić, bić, wyzywać
I każdego mogę zawsze na ratunek wzywać.
Jeśli mama albo tata już nie mieszka z nami,
Nikt nie może mi zabronić spotkać ich czasami.
Nikt nie może moich listów czytać bez pytania,
Mam też prawo do tajemnic i własnego zdania.
Mogę żądać, żeby każdy uznał moje prawa,
A gdy różnię się od innych, to jest moja sprawa.
Tak się w wiersze poukładały
Prawa dla dzieci na całym świecie,
Byście w potrzebie z nich korzystały
najlepiej jak umiecie.

Marcin Brykczyński

O tym trzeba wiedzieć i pamiętać!

1 września 1939 roku wojska niemieckie i sowieckie napadły, bez wypowiedzenia wojny, na terytoria państwa polskiego, rozpoczynając II wojnę światową. II wojna światowa była najbardziej kosztowną wojną w historii ludzkości. Szacuje się, że w trakcie jej trwania zginęły 72 miliony ludzi, z tego 47 milionów cywilów.

Znajdźcie 10 różnic

Sałatka z kozim serem

Wiesława Lewandowska
autorka bloga kulinarnego
„Dom pełen mięty”

Bazą sałatki jest mix sałat, do tego pomidor, ser kozii, a także przyprawa sumak, która dodaje jej lekko kwaśnego smaku. Taką sałatkę chętnie zjemy w upalne dni, jest lekka, ale zaspokoi głód.

Składniki:

- mix sałat: rukola, szpinak, sałata
- 1 cebula szalotka
- 100 gramów koziego sera w roladce
- 1-2 pomidory
- 1 łyżeczkę soku z cytryny
- 3 łyżki oliwy z oliwek
- 1 łyżka sezamu
- sól
- pieprz
- sumak

Wykonanie:

Sałatę umyć i dokładnie odsączyć, najlepiej na wirówce do sałaty. Cebulkę szalotkę pokroić na cienkie plastry i posypać szczyptą soli i cukru, zostawić na chwilę, wtedy zmięknie i zrobi się szklista. Sałatkę porwać na mniejsze kawałki i ułożyć na półmisku. Na wierzch

Sałatka z kozim serem, pyszna i lekka przekąska, lub zdrowy posiłek do pracy. Szybka w przygotowaniu i bardzo smaczna.

■ Sałatka z serem kozim to smaczna i zdrowa przekąska **Fot. autorka**

dodać umytego i pokrojonego pomidora i cebulę. Roladkę z sera koziego pokroić w plastry, lub w cząstki i ułożyć na sałacie. Całość posypać sumakiem, jeśli nie mamy tej przyprawy, należy do sosu dodać więcej soku z cytryny. Sumak nada sałatce charakteru i koloru. Sezam uprażyć na suchej patelni, cały czas mieszać, aż nabierze lekko złotego

koloru, a następnie posypać sałatkę. Przygotować sos: do małej miseczki wlać oliwę dobrej jakości, delikatną i dodać sok z cytryny, odrobinę soli i pieprzu, wszystko wymieszać, będzie to typowy winegret, którym poleać po wierzchu całą sałatkę. Zostawić jeszcze na kilka minut w chłodnym miejscu, aby składniki się przegryzły, a smaki połączyły. ■

Bułki z czarnuszką

Puszyste i mięciutkie domowe bułki z czarnuszką, idealne na śniadanie, kolację, zapewne posmakują każdemu. Smaku i orientalnego aromatu bułeczkom dodaje czarnuszka, która jest też zdrowa. Chyba zgodzicie się, że domowe pieczywo jest najlepsze, a przepis na te bułeczki jest prosty, każdy może je przygotować. Ciasto można wyrobić dłońmi, lub w mikserze planetarnym.

Składniki:

- 1/2 szklanki mleka • 1/2 szklanki wody • 1/2 szklanki oleju • 1 łyżka rozpuszczonego masła • 1,2 łyżeczki cukru • 1 płaska łyżeczka soli • 1 jajko • 3 szklanki mąki • drożdże instant 7 gramów • czarnuszka • żółtko do posmarowania bułeczek

■ **Fot. autorka**

Wykonanie:

Mleko i wodę lekko podgrzać. Do miski miksera dodać wodę, mleko, cukier, drożdże, olej, jajko i szklankę mąki, wymieszać aby masa była jednolita, przykryć ściereczką i zostawić, niech ciasto podrośnie. Do wyrośniętego ciasta dodać sól, masło rozpuszczone, ale nie gorące i miksować do sypując po trochu mąkę.

Gdy ciasto dobrze jest wyrobione, tzn. odchodzi od miski, wyrabiać jeszcze pięć minut, przykryć ściereczką i zostawić na godzinę aby wyrosło. Wyrośnięte ciasto podzielić na 6, lub 8 części i z każdej porcji uformować okrągłą bułeczkę. Bułki przykryć ściereczką i zostawić jeszcze, aby podrosły.

Piekarnik nagrzać do 200 stopni góra-dół. Żółtko roztrzepać widelcem, posmarować po wierzchu każdą bułkę i posypać czarnuszką. Bułki wstawić do nagrzanego piekarnika i piec około 20 minut, dłużej lub krócej, do ładnego zrumienienia. Bułki z czarnuszką pięknie pachną podczas pieczenia, nie można im się oprzeć, dlatego warto upiec je z podwójnej porcji, gdyż szybko znikają. ■

Grybauskaitė wystartuje w wyborach?

Start w przyszłorocznych wyborach prezydenckich na razie zapowiedział tylko Aurelijus Veryga. W przestrzeni medialnej co pewien czas pojawia się jednak informacja, że ponownie o fotel prezydencki może zaważać Dalia Grybauskaitė.

Minister zdrowia poprzedniej kadencji, Aurelijus Veryga, na początku sierpnia ogłosił, że ma zamiar kandydować na najwyższy urząd w państwie. „Mam pewne doświadczenie w polityce. Bycie w rządzie podczas kryzysu zahartowało mnie jako polityka” — tłumaczył przed kilkoma tygodniami przedstawiciel Związku Chłopów i Zielonych.

KANDYDATKA KONSERWATYSTÓW?

Portal lrtytas.lt w miniony poniedziałek opublikował artykuł, w którym przeanalizował, kogo partie mogą wystawić w wyborach prezydenckich. Starosta frakcji konserwatystów w Sejmie, Jurgis Razma, oświadczył, że na razie oddziały partyjne zgłaszają kandydatów. Wśród kandydatów znaleźli się m.in.: Ingrida Šimonytė, Gabrielius Landsbergis, Monika Navickienė i Arvydas Anušauskas. Razma w rozmowie z litewskim dziennikiem poinformował, że ugrupowanie poparłoby kandydaturę byłej prezydent Dali Grybauskaitė. „Pozytywnie ocenilibym jej decyzję w sprawie kandydowania” — powiedział polityk.

Grybauskaitė piastowała urząd prezydentki w latach 2009–2019. W trakcie pierwszych wyborów zwyciężyła już w I turze, zdobywając ponad 68 proc. głosów. Pięć lat później musiała stoczyć II turę, gdzie jej rywalem był kandydat socjaldemokratów, Zigmantas Balčytis. Była prezydent kilkakrotnie publicznie zapewniała, że nie zamierza ubiegać się o trzecią kadencję. „Powtórzę, że po zakończeniu drugiej kadencji wycofałam się z czynnej polityki” — napisała w lipcu na Facebooku była głowa państwa. Z pewnością jej start w wyborach prezydenckich wywołałby dużą dyskusję publiczną i prawną, ponieważ do tychczas nikt nie ubiegał się o trzecią kadencję. Zwyczajowo przyjęło się, że ta sama osoba może być prezydentem Litwy tylko przez dwie kadencje.

■ Konserwatyści nie wykluczają, że poparliby Dalię Grybauskaitė w przyszłorocznych wyborach prezydenckich **Fot. Marian Paluszkiwicz**

Tymczasem Konstytucja mówi co innego: „Ta sama osoba prezydentem republiki może być nie więcej niż dwa razy z rzędu”. Kluczowe tu są słowa „z rzędu”. Faktycznie więc, kandydowanie w 2019 r. byłoby antykonstytucyjne, tym niemniej po przerwie, teoretycznie, taki kandydat ma prawo ubiegać się o kolejną kadencję.

NAUSÉDA LIDEREM

W przypadku czynnych polityków sytuacja wydaje się klarowna. Liderem rankingów pozostaje urzędujący prezydent, Gitanas Nausėda. Z badań opinii publicznej przeprowadzonych w lipcu przez spółkę Vilmorus wynika, że prezydenta pozytywnie ocenia 68 proc. badanych. Na drugim miejscu znalazł się minister ochrony kraju, Arvydas Anušauskas, z 50 proc. na koncie. Trzecie miejsce przypadło przewodniczącej socjaldemokratów i europosłance Vilijai Blinkevičiūte, która budzi zaufanie u 49 proc. respondentów.

W przypadku byłej prezydent sprawa jest bardziej skomplikowana. W maju agencja Baltijos tyrimai, na zlecenie ELTA, przeprowadziła badania dotyczące osoby publicznej, którą społeczeństwo darzy największym zaufaniem. Na pierwszym miejscu uplasował się ponownie Nausėda, którego darzy zaufaniem 16,2 proc. mieszkańców. Wysoko został oceniony również były premier i obecny przewodniczący Związku Demokratów „W imię Litwy”, Saulius Skvernelis — dostał 9,7 proc. Grybauskaitė darzyło zaufaniem 8 proc. respondentów.

Blogger Ričardas Savukynas zainicjował petycję, w której zwrócono się do byłej prezydent, aby zgodziła się na start w przyszłorocznych wyborach. W ciągu kilku dni 5 tys. osób złożyło pod nią podpisy. Podpisy mają być zbierane do 24 września. Zdaniem inicjatora Litwa obecnie przeżywa nie najlepszy okres, dlatego u steru państwa ma stanąć osoba stanowcza i z dużą wolą polityczną.

Wybory prezydenckie odbędą się w maju 2024 r. ■

Opr. Antoni Radczenko

W tragicznym wypadku drogowym w Solecznikach zginął 10-latek

Honorata Adamowicz

W sobotę 26 sierpnia w Solecznikach doszło do tragicznego wypadku, podczas którego samochód marki BMW potrafił dwoje dzieci na przejściu dla pieszych. W wyniku wypadku 10-letni chłopczyk zmarł na miejscu.

— 26 sierpnia około godziny 15.30 doszło do wypadku w Solecznikach na skrzyżowaniu ulic Vilniaus i Nepriklausomybės. Samochód marki BMW X5, którym kierował mężczyzna (ur. 1985), skręcając w lewo nie przepuścił dwojga dzieci przechodzących przez przejście dla pieszych na dopuszczalnych sygnałach świetlnych i uderzył w nie. Chłopiec (ur. w 2013 r.) zginął w wypadku drogowym, a dziewczynka (ur. w 2014 r.) jest leczona ambulatoryjnie z powodu różnych obrażeń ciała — poinformowała nasz dziennik rzeczniczka Policji Okręgu Wileńskiego, Julija Samorokovskaja.

Według wstępnych danych dzieci przechodziły na zielonym świetle. BMW, które jechało od strony Dziewieniszek, na ulicy Niepodległości skręcało w lewo, w ulicę Wileńską, miało również zielone światło, ale kierowca miał ustąpić pierwszeństwa dzieciom. Samochód uderzając w dzieci, dziewczynkę odrzucił w bok, a chłopiec znalazł się pod kołami pojazdu.

— Kierowca był trzeźwy. Więcej komentować nie możemy, ponie-

W 2023 roku statystyki dotyczące wypadków drogowych na Litwie pogorszyły się **Fot. Marian Paluszkiwicz**

waż wszczęto postępowanie przygotowawcze na podstawie art. 281 ust. 5 Kodeksu postępowania cywilnego — zaznacza Samorokovskaja.

Świadkowie wypadku poinformowali, że kierowca przekonywał, że nie widział dzieci na przejściu dla pieszych. Kierowcy BMW grozi do 8 lat pozbawienia wolności.

Od trzech lat zmniejszała się liczba osób, które zginęły z powodu wypadków samochodowych. Niestety, w tym roku wskaźniki pogorszyły się, wracamy do okresu sprzed pandemii. Wzrosła liczba wypadków drogowych, ofiar śmiertelnych i rannych. Według wstępnych danych w pierwszej połowie tego roku (do 1 lipca 2023 r.) na Litwie w wypadkach drogowych zgi-

nęły 72 osoby. To wzrost o 41 proc. w stosunku do ubiegłego roku i wzrost o 4 proc. w porównaniu z 2019 r., kiedy ruch nie był w ogóle ograniczony z powodu pandemii.

Główną przyczyną wypadków śmiertelnych jest przekraczanie dozwolonej prędkości, drugi powód to nieprzestrzeganie przepisów drogowych przez pieszych, trzeci — to nieprzepuszczanie pieszych na przejściu.

W 2021 r. na drogach Litwy obrażeń doznały 3 174 osoby, z czego 552 osoby to dzieci. Na drogach zginęło 147 osób, z których 8 to dzieci. W 2022 r. obrażeń na drogach doznało 3 349 osób, z których 527 to dzieci, zginęło 120 osób, z których 4 to dzieci. ■

Uprowadził córkę i uciekł do Rosji

W weekend w Kretyndze doszło do porwania rocznego dziecka. Mężczyzna uprowadził córkę do Rosji.

Mężczyzna nie zwrócił w ustalonym czasie matce dziecka, o czym kobieta poinformowała policję.

Z wstępnych ustaleń wynika, że w niedzielę po godz. 13 mężczyzna z córką przekroczyli łodzią granicę państwową między Republiką Litew-

ską a Federacją Rosyjską na rzece Skirvytė w gminie Rusnė i zostali zatrzymani na terytorium Rosji.

Rzecznik Litewskiej Straży Granicznej (VSAT) poinformował agencję BNS, że rosyjskie służby potwierdziły zatrzymanie obywateli Litwy. Policja prowadzi postępowanie przygotowawcze w sprawie uprowadzenia dziecka, z kolei straż graniczna — do-

chodzenie w sprawie nielegalnego przekroczenia granicy.

Uprowadzenie dziecka grozi karą grzywny, ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności do lat dwóch. Każdy, kto nielegalnie przekroczył granicę państwową, podlega karze grzywny, aresztu lub pozbawienia wolności na okres do dwóch lat. ■

TVP WILNO		
7.00 Pociąg do smaku	12.15 Euromaxx	
7.20 S. anim. „Przyjaciele Misia i Marigolci”	13.30 Kto i dlaczego?	
7.40 Smaki polskie	13.00 LRT Studio	
7.55 Teleszery	Spraw Bieżących	
8.10 Info Wilno	14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości	
8.25 Studio Wilno	14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo	
8.45 Polonia 24	16.30 S. „Zaklinacze koni”	
9.10 Starszaki	17.15 S. „Wszystko dla pań”	
9.35 Wielcy Polacy, wielkie historie	18.00 Kto i dlaczego?	
10.30 Przystanek slow food	18.30 Ważna godzina	
10.55 Gra słów	19.30 Dzieci tysiąclecia	
11.20 Arrasów dzieje osobliwe	20.30 Panorama	
11.45 Podróże Małej i Dużej	21.00 Temat dnia	
12.10 S. „Leśniczówka”	21.30 Wiadomości Rowerowe	
13.00 Info Wilno	22.00 S. „Wikingowie”	
13.05 Reportaże TVP Wilno	22.50 S. „Dobry rok”	
13.30 Czas na przebój	23.40 S. „Komisarz Rex”	
14.15 Gwiazdzbior		
14.45 Tygiel	6.00 Filmy anim.	
15.05 Słownik polsko@polski	7.00 S. „Ratownicy”	
15.30 Astronarium	8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”	
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego	10.00 S. „MacGyver”	
16.20 S. „Klan”	11.00 S. „Prawie żonaty”	
16.40 S. „Barwy szczęścia”	12.00 Wiadomości	
17.05 Pociąg do smaku	13.20 Pani chłopka	
17.45 S. „Stulecie Wynnych”	14.30 S. „Płomień”	
18.30 Nowe spojrzenie	15.30 S. „Złoty chłopak”	
19.00 Info Wilno	16.30 Dobry wieczór, Litwo	
19.15 Studio Wilno	18.30 Wiadomości	
19.40 S. „M jak miłość”	19.30 KK2	
20.30 Wiadomości	20.00 Chcę zostać na Litwie	
21.00 S. „Leśniczówka”	20.30 Kopciuszek Księżniczka	
21.45 S. „Dzikie serca”	21.30 Wiadomości	
22.45 Informacje kulturalne	22.30 „Pojedynek na pustyni” thriller	
23.00 S. „Kasta”	00.20 S. „MacGyver”	
23.55 Info Wilno	LRT PLUS	
LRT TV		
6.00 Hymn Republiki Litewskiej	6.00 Hymn Republiki Litewskiej	
6.02 Dzień dobry Litwo	6.05 Lato na kopcu	
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,	7.00 Kto i dlaczego?	
8.30 Wiadomości	7.30 Przyjazna Litwa	
9.00 S. „Soko Leipzig”	8.30 Życie na wsi jest dobre	
9.45 S. „Komisarz Rex”	9.00 „Dzień dobry Litwo”	
10.35 S. „Prowincjonalna komisarz”	11.30 Zeszyt wileński	
11.30 S. „Diagnoza Betty”	12.00 „Ewa. Pisarka Małej Litwy”	

12.15 Euromaxx	film dok.	
13.30 Kto i dlaczego?	13.00 Odblaski	
13.00 LRT Studio	13.30 Spacery	
Spraw Bieżących	14.00 „Dajmy czadu!”	
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości	15.10 „Nie mam tylu lat”	
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo	15.45 S. „Prowincjonalna komisarz”	
16.30 S. „Zaklinacze koni”	16.35 Gen ciekawości	
17.15 S. „Wszystko dla pań”	17.05 „Wszyscy na scenie światowej” festiwal z okazji 100-lecia Salzburga	
18.00 Kto i dlaczego?	18.00 S. „Służyć i bronić”	
18.30 Ważna godzina	19.00 7 dni Kowna	
19.30 Dzieci tysiąclecia	19.30 Film dok.	
20.30 Panorama	20.30 Panorama	
21.00 Temat dnia	21.00 Temat dnia	
21.30 Wiadomości Rowerowe	21.30 „Zikara. Twórca Pomnika Wolności” film dok.	
22.00 S. „Wikingowie”	22.45 Nie mam tylu lat	
22.50 S. „Dobry rok”	23.15 Notatki przyrodnika	
23.40 S. „Komisarz Rex”		
LRT PLUS		
6.00 Filmy anim.	6.00 Seriale anim.	
7.00 S. „Ratownicy”	7.45 S. „Pielęgniarki”	
8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”	8.55 S. „Uzurpatorka”	
10.00 S. „MacGyver”	10.00 S. „Barrister Babu”	
11.00 S. „Prawie żonaty”	11.00 S. „Kobiety lekarz”	
12.00 Wiadomości	11.45 MŚ w koszykówce mężczyzn. Egipt-Meksyk	
13.20 Pani chłopka	13.45 S. „Macocha”	
14.30 S. „Płomień”	15.00 S. „Simpsonowie”	
15.30 S. „Złoty chłopak”	15.30 Koszykówka. Czarnogóra-Litwa	
16.30 Dobry wieczór, Litwo	17.30 TV Pomoc	
18.30 Wiadomości	18.30 TV3 wiadomości	
19.30 KK2	19.30 S. „Jesteśmy jednej krwi”	
20.00 Chcę zostać na Litwie	20.30 S. dok. „Einikis”	
20.30 Kopciuszek Księżniczka	22.30 „Kwestia honoru” dramat	
21.30 Wiadomości	00.45 S. „Bosch”	
22.30 „Pojedynek na pustyni” thriller		
00.20 S. „MacGyver”	6.00 S. „Ślepa strefa”	
LRT PLUS		
6.00 Hymn Republiki Litewskiej	7.00, 13.30 Zasady mojej kuchni	
6.05 Lato na kopcu	8.25, 14.50 S. „Ciepła posada”	
7.00 Kto i dlaczego?	9.25, 15.55 S. „Agenci wymiaru	
7.30 Przyjazna Litwa		
8.30 Życie na wsi jest dobre		
9.00 „Dzień dobry Litwo”		
11.30 Zeszyt wileński		
12.00 „Ewa. Pisarka Małej Litwy”		

10.35 S. „CSI. Miami”	sprawiedliwości”	
11.35 S. „Mentalista”	10.35 S. „CSI. Miami”	
12.30 S. „Ślepa strefa”	11.35 S. „Mentalista”	
17.00 Dzień info	12.30 S. „Ślepa strefa”	
17.30 S. „Mentalista”	17.00 Dzień info	
18.30 S. „CSI. Miami”	17.30 S. „Mentalista”	
19.30 S. „Seal Team”	18.30 S. „CSI. Miami”	
20.30 „Ale numer!”	19.30 S. „Seal Team”	
21.00 „Boon” film fab.	20.30 „Ale numer!”	
22.55 „Spacer po zmroku” film fab.	21.00 „Boon” film fab.	
		
5.30, 13.00 Nowy dzień	5.30, 13.00 Nowy dzień	
6.30 S. „Jasnowidz”	6.30 S. „Jasnowidz”	
7.30 Misja lato	7.30 Misja lato	
8.00 S. „Tajemnice”	8.00 S. „Tajemnice”	
9.00, 19.00 S. „Historia jednego przestępstwa”	9.00, 19.00 S. „Historia jednego przestępstwa”	
10.00 S. „Niespodziewana sprawiedliwość”	10.00 S. „Niespodziewana sprawiedliwość”	
11.00, 21.25 S. „Na imię ma Kozaim”	11.00, 21.25 S. „Na imię ma Kozaim”	
12.00 Kod zdrowia	12.00 Kod zdrowia	
14.00, 0.30 S. „Ślad”	14.00, 0.30 S. „Ślad”	
15.00 S. „Jasnowidz”	15.00 S. „Jasnowidz”	
16.00, 18.00 Reporter	16.00, 18.00 Reporter	
16.20 Sport. Pogoda	16.20 Sport. Pogoda	
16.30 S. dok. „Nieodnaleziona Rosja”	16.30 S. dok. „Nieodnaleziona Rosja”	
17.00, 23.30 S. dok. „Paranormalne zjawiska 911”	17.00, 23.30 S. dok. „Paranormalne zjawiska 911”	
18.20 Sport. Pogoda	18.20 Sport. Pogoda	
18.30 Pytanko	18.30 Pytanko	
20.00, 22.30 Reporter	20.00, 22.30 Reporter	
20.20 Sport. Pogoda	20.20 Sport. Pogoda	
20.50 S. „Jasnowidz”	20.50 S. „Jasnowidz”	
22.50 Sport. Pogoda	22.50 Sport. Pogoda	
23.00 Pytanko	23.00 Pytanko	
		
5.30 S. „Hawaii 5.0”	5.30 S. „Hawaii 5.0”	
6.25 S. „FBI”	6.25 S. „FBI”	
7.25 S. „Cobra 11”	7.25 S. „Cobra 11”	
8.30 „Magazynowe wojny”	8.30 „Magazynowe wojny”	
9.00 „E-gazas dugnas”	9.00 „E-gazas dugnas”	
9.30 S. „Simpsonowie”	9.30 S. „Simpsonowie”	
11.30, 19.00 S. „Żonaty i z dziećmi”	11.30, 19.00 S. „Żonaty i z dziećmi”	
12.00 S. „Tatuśki”	12.00 S. „Tatuśki”	
14.00 S. „Cobra 11”	14.00 S. „Cobra 11”	
15.00 S. „CSI. NY”	15.00 S. „CSI. NY”	
16.00 S. „FBI”	16.00 S. „FBI”	
18.00 S. „Goldbergowie”	18.00 S. „Goldbergowie”	
20.00 S. dok. „Inny świat. Indonezja”	20.00 S. dok. „Inny świat. Indonezja”	
21.00 „Mythica: Czarownica”	21.00 „Mythica: Czarownica”	

22.50 MŚ w koszykówce mężczyzn Czarnogóra - Litwa	film fab.	
00.50 S. „Scorpion”	22.50 MŚ w koszykówce mężczyzn Czarnogóra - Litwa	
		
6.00 S. „Kadin”	6.00 S. „Kadin”	
7.00, 17.00 „Rodzinne melodramaty”	7.00, 17.00 „Rodzinne melodramaty”	
8.00 S. „Zakazany owoc”	8.00 S. „Zakazany owoc”	
9.00 S. „Zranione serce”	9.00 S. „Zranione serce”	
10.00 „Cud” dramat	10.00 „Cud” dramat	
11.00 S. „Bez domu nie jest dobrze”	11.00 S. „Bez domu nie jest dobrze”	
12.00 S. „Dr House”	12.00 S. „Dr House”	
13.00, 20.00 S. „Prawo i porządek”	13.00, 20.00 S. „Prawo i porządek”	
14.00 S. „Major Crimes”	14.00 S. „Major Crimes”	
15.00 S. „Anupamaa”	15.00 S. „Anupamaa”	
15.30 S. „Bądź ze mną”	15.30 S. „Bądź ze mną”	
16.00 „Zamieśmy się zonami”	16.00 „Zamieśmy się zonami”	
18.00 S. „Major Crimes”	18.00 S. „Major Crimes”	
19.00 S. „Dr House”	19.00 S. „Dr House”	
21.00 S. „Rocco Schiafone”	21.00 S. „Rocco Schiafone”	
23.05 S. „Zabójcze tropiki”	23.05 S. „Zabójcze tropiki”	
01.25 S. „Jednostka do zadań specjalnych”	01.25 S. „Jednostka do zadań specjalnych”	
TVP 1		
5.45 S. „Klan”	5.45 S. „Klan”	
6.15 S. „Dziedzictwo”	6.15 S. „Dziedzictwo”	
7.05 S. „Złoty chłopak”	7.05 S. „Złoty chłopak”	
8.00 Transmisja Mszy Świętej	8.00 Transmisja Mszy Świętej	
8.30 „Kościół z bliska”	8.30 „Kościół z bliska”	
9.00 Wiadomości	9.00 Wiadomości	
9.10 „Kwadrans polityczny”	9.10 „Kwadrans polityczny”	
9.25 „Informacje kulturalne”	9.25 „Informacje kulturalne”	
9.40 S. „Ranczo”	9.40 S. „Ranczo”	
10.40 S. „Komisarz Alex”	10.40 S. „Komisarz Alex”	
11.40 S. „Ojciec Mateusz”	11.40 S. „Ojciec Mateusz”	
12.25 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	12.25 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	
13.00 Wiadomości	13.00 Wiadomości	
13.10 Agrobiznes	13.10 Agrobiznes	
13.40 „Magazyn Rolniczy”	13.40 „Magazyn Rolniczy”	
14.00 „Pireneje - piękne i dzikie” film dok.	14.00 „Pireneje - piękne i dzikie” film dok.	

15.00 S. „Złoty chłopak”	8.30 „Pytanie na śniadanie” (11.35 „Panorama”)	Wiadomości	20.10 „Paleta dziejów - Panorama Racławicka”	rozumieć”
16.00 Wiadomości	12.10 „Kamperem po Południu”	21.15 „Minęła 20.”	20.30 S. „Gdańsk”	17.00 Informacje dnia
16.20, 21.15 „ALARM!”	12.30, 17.30 S. „Barwy szczyścia”	22.00 „Fakty czy kłamstwa”	21.30 S. „Rzeka kłamstwa”	17.10 „Jestem mamą”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”	13.00 Wiadomości	22.10 S.dok. „Reset”	23.00 S. „Ekstradycja 2”	17.25 „Przyroda w obiektywie”
17.05 S. „Dziedzictwo”	13.15 S. „Dom”	23.10 „Debata”	23.50 „Moja Solidarność”	17.40 „Zdrowie z bożej apteki”
18.00 „Teleexpress”	14.55 „Z archiwum i pamięci”	23.40 Serwis Info Wieczór		17.55 „Życie według Świętego Jana Pawła II”
18.20 „Jaka to melodia?”	16.00 Wiadomości	23.50 „Jak oni kłamią”		18.10 „Prosto o gospodarce”
18.55 S. „Klan”	16.15 „Zaczarowany świat...”	00.00 Info Wieczór		18.30 „Zostań żołnierzem RP”
19.25 S. „Leśniczówka”	16.35 „Nela Mała Reporterka”	00.35 „W akcji”		18.45 Muzyczne chwile
20.00 „Jeden z dziesięciu”	17.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”		6.00 „Filmowe życiorysy”	19.00 Modlitwa Anioł Pański
20.30 Wiadomości	17.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	7.00 „Był taki dzień”	7.50 Muzyczne chwile	19.05 Informacje dnia
21.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	18.00 Teleexpress	7.02 „Informacje kulturalne”	8.00 „Maria Okońska - kobieta, która miała w sobie ogień” film dok.	19.15 „Rozmowy niedokończone”
22.10 S. dok. „Reset”	18.20 „Polsko-rumuńska Bukowina” reportaż	7.15 „Kalendarium Powstania Styczniowego 1863”	8.55, 18.55 „Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie”	20.25 Święty na każdy dzień
23.25 „Jutro idziemy do kina” film fab.	18.55 „Nad Niemnem”	7.20 S. „1920. Wojna i miłość”	9.00 Informacje dnia	20.30 „Każdy maluch to potrafi”
	19.10 „Studio Lwów”	8.05 „Był taki dzień”	9.15 „Polski punkt widzenia”	21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
8.00 „Zaginione - odnalezione”	19.30 „Informacje kulturalne”	8.15 „Okrasa łamie przepisy”	9.35 „Cichy bohater z Puszczy Białowieskiej” reportaż	21.20 Modlitwa różańcowa
8.25, 22.45 „Informacje kulturalne”	19.45 „Czym żyje świat”	8.40 „Ukryte skarby”	10.00 „Papież Polak do rodaków”	21.50 „Myśląc historia”
8.55 „Wydarzenie aktualne”	20.05 „Gra słów. Krzyżówka”	9.05 „Towarzysze sekretarze oraz inni dygnitarze”	10.40 Muzyczne chwile	22.00 Apel Jasnogórski
9.20 „Owszem Mazowsze”	20.30 Wiadomości	9.35 „Spór o historię”	10.55 Święty na każdy dzień	22.20 Informacje dnia
10.00 S. „W pustyni i w puszczy”	21.20 S. „Ojciec Mateusz”	10.15 S. „Sześć milionów sekund”	11.00 Informacje dnia	22.40 „Polski punkt widzenia”
11.05 „Daleko od okna” dramat	23.35 „Zachód słońca” film dok.	10.40 „Wojna w eterze”	11.15 „Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej”	23.00 S. „Rodzina Połanieckich”
13.15 S. „Polskie drogi”		10.50 „Zaginione? Ocalone? Historie zawodów różnych”	11.45 „Zew natury”	00.20 „Przerwany posiłek” film dok.
14.55 „Legendarne hollywoodzkie pary”	6.35 Serwis Info Poranek	11.10 S. dok. „Zdumiewające Indie”	12.05 „Mocni w wierze”	00.55 Muzyczne chwile
16.05 „Galimatias czyli Kogel - Mogel II” komedia	7.50 „Jak oni kłamią”	12.00 „Dzika Polska”	12.35 „Słowo życia”	
17.55 „Człowiek, który znał 75 języków” film anim.	8.10 „W Kontrze”	12.25 „Informacje kulturalne”	12.40 „Ma się rozumieć”	9.00 Jak to jest zrobione?
19.15 „Mazurki nad Wisłą”	9.10 „Minęła 8.”	12.45 „Klasztorne smaki według Remigiusza Rączki”	12.50 Święty na każdy dzień	10.00 Skarby z szopy
19.50 S. „W pustyni i w puszczy”	10.10 „Minęła 9.”	13.15 S. „Blondynka”	13.00 Modlitwa Anioł Pański	10.30 Walka o bagaż
21.00 „Rozmowy kontrolowane” komedia	10.40 Plan dnia	14.00 „Flesz historii”	13.03 Informacje dnia	11.00 Łowcy staroci: renowacje
23.10 S. „Genialna przyjaciółka”	11.00 Serwis Info Poranek	14.15 „Było, nie minęło”	13.20 „Leśne rzeki” reportaż	12.00 Łowcy staroci
00.25 „Blue Jasmine” komediodramat	11.30 Serwis Info Dzień	14.55 „Moja Solidarność”	14.00 S. dok. „Pielgrzym miłości”	14.00 Nagi instynkt przetrwania
	13.00 Info Raport	15.50 „Żwirko i Wigura. 15 dni chwały” film dok.	14.30 Msza Święta z Jasnej Góry	17.00 Skarby z szopy
7.00, 23.05 Polonia 24	14.20 Info Kultura	16.55 „Był taki dzień”	15.20 Muzyczne chwile	18.00 Łowcy staroci
7.30 „Pozyteczni.pl”	14.30 Serwis Info Dzień	16.58 „Giganci historii”	15.30 „Matusia” film dok.	19.00 Jak to jest zrobione?
8.00 „Gwiazdźbiór TVP Rozrywka”	16.30 Info Dzień (17.45 Info Kultura)	17.40 S. „Korona królów”	16.25 „Puszcza Białowieska - leśny cmentarz” reportaż	19.30 Jak to działa?
	18.00 „Teleexpress”	18.05 S. „Przyłbice i kaptury”	16.50 „Ma się	20.00 Łowcy staroci: renowacje
	18.15 „Teleexpress Extra”	19.05 S. „1920. Wojna i miłość”		21.00 Łowcy opali: na czerwonym szlaku
	18.30 „O co chodzi”	19.50 „Czas pieniądza”		22.00 Gorączka złota: rzeka skarbów
	19.00 Panorama			23.00 Gorączka złota: na kłopoty Freddy Dodge
	19.20 „Za czy przeciw”			00.00 Nagi instynkt przetrwania
	19.55 Serwis Info Wieczór			
	20.20 „Jak oni kłamią”			
	20.30 Wiadomości			
	21.00 Gość			

TVP WILNO	
7.00 Zwierzaki Czytaki	
7.10 Odlotowe opowieści	
7.30 Moda na rodzinę	
8.00 Info Wilno	
8.15 Studio Wilno	
8.35 Polonia 24	
9.00 Litwa nieoczywista	
9.20 S. „Dzikie serca”	
10.30 To je Borowicz	
10.55 Gra słów. Krzyżówka	
11.15 Moda na język polski	
11.40 Dobre historie	
12.10 S. „Leśniczówka”	
13.00 Info Wilno	
13.05 Było, nie minęło	
13.25 Nad Niemnem	
13.45 Polacy Światu	
13.50 Va Banque	
14.35 Gwiazdობიორ	
15.05 Słownik polsko@polski	
15.30 Jak to działa	
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego	
16.20 S. „Klan”	
16.45 S. „Barwy szczęścia”	
17.10 Odlotowe opowieści	
17.20 Zwierzaki Czytaki	
17.35 Polacy Światu	
17.40 S. „Matki, żony i kochanki”	
18.35 Tygiel	
19.00 Info Wilno	
19.15 Studio Wilno	
19.30 Panorama litewska	
19.40 S. „M jak miłość”	
20.30 Wiadomości	
21.00 S. „Leśniczówka”	
21.45 Kabaret za kulisami	
22.45 Informacje kulturalne	
23.00 S. „Na sygnale”	
23.45 Info Wilno	
00.05 Studio Wilno	
00.20 Sport	
00.25 Pożyteczni.pl	
LRT TV	
6.00 Hymn Republiki Litewskiej	
6.02 Dzień dobry, Litwo	
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,	

8.30 Wiadomości	
9.00 S. „Soko Leipzig”	
9.45 S. „Komisarz Rex”	
10.35 S. „Prowincjonalna komisarz”	
11.30 S. „Diagnoza Betty”	
12.15 Euromaxx	
12.30 Kto i dlaczego?	
13.00 LRT Studio	
14.00 15.00, 16.00	
Wiadomości	
16.30 S. „Zaklinacze koni”	
17.15 S. „Wszystko dla pań”	
18.00 Kto i dlaczego?	
18.30 Ważna godzina	
19.30 Przyjazna Litwa	
20.30 Panorama	
21.00 Temat dnia	
21.30 Wiadomości Rowerowe	
22.00 S. „Wikingowie”	
22.50 S. „Dobry rok”	
23.40 S. „Komisarz Reks”	
LRT PLUS	
6.00 Filmy anim.	
7.00 S. „Ratownicy”	
8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”	
10.00 S. „MacGyver”	
11.00 S. „Prawie żonaty”	
12.00 Wiadomości	
13.20 Kopciuszek Księżniczka	
14.30 S. „Płomień”	
15.30 S. „I odpuść nam nasze winy”	
16.30 Dobry wieczór, Litwo	
18.30 Wiadomości	
19.30 KK2	
20.00 Chcę zostać na Litwie	
20.30 Kopciuszek Księżniczka	
21.30 Wiadomości	
22.30 „Ciche miejsce” thriller	
00.20 S. „MacGyver”	
LRT PLUS	
6.00 Hymn Republiki Litewskiej	
6.05 Dzieci Tysiąclecia	
7.00 Kto i dlaczego?	
7.30 „Wileńskie Targi Książki 2023”	

8.30 Wiara i życie	
9.00 Dzień dobry Litwo	
11.30 Jesteśmy z Ukrainy	
12.00 W sercu Litwin	
13.00 Nadzieja po obu stronach Atlantyku	
13.30 Euromaxx	
14.00 Concert z okazji Jubileuszu 700-lecia Wilna	
15.10 Mówiące teksty	
15.45 S. „Prowincjonalna komisarz”	
16.35 „7 dni Kowna”	
17.05 „Znaki poza czasem. Historia archeolog Marii Gimbutas” film dok.	
18.00 S. „Służyć i bronić”	
19.00 Oto kino	
19.30 S. dok. „Hillary”	
20.30 Panorama	
21.00 Temat dnia	
21.30 „Military Tattoo Lithuania 2023” festiwal orkiestr wojskowych	
23.30 Spacery	
00.00 Wiadomości DW (ros.)	
00.15 Dziś na świecie (ros.)	
rytas.tv	
5.30, 13.00 Nowy dzień	
6.30 S. „Jasnowidz”	
7.30 W cieniu mężczyzn	
8.00 S. „Tajemnice”	
9.00, 19.00 S. „Historia jednego przestępstwa”	
10.00 S. „Niespodziewana sprawiedliwość”	
11.00, 21.25 S. „Na imię ma Kozaim”	
12.00 W świecie koszykówki	
12.30 Pytanko	
14.00, 0.30 S. „Ślad”	
15.00 S. „Jasnowidz”	
16.00, 18.00 Reporter	
16.20 Sport. Pogoda	
16.30 S. dok. „Nieodnaleziona Rosja”	
17.00, 23.30 S. „Miłość w deszczu”	
18.20 Sport. Pogoda	
18.30 Rozmowy nad morzem	
20.00, 22.30 Reporter	
20.40 Sport. Pogoda	
20.50 S. „Jasnowidz”	
22.50 Sport. Pogoda	
23.00 Rolnik Jurgis	
rytas	
5.30 S. „FBI”	
6.20 S. „Cobra 11”	
8.30 „Magazynowe wojny”	

BTW	
6.00 S. „Ślepa strefa”	
7.00, 13.30 Zasady mojej kuchni	
8.25, 14.50 S. „Ciepła posada”	
9.25, 15.55 S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”	
10.35 S. „CSI. Miami”	
11.35 S. „Mentalista”	
12.30 S. „Ślepa strefa”	
17.00 Dzień info	
17.30 S. „Mentalista”	
18.30 S. „CSI. Miami”	
19.30 S. „Seal Team”	
20.30 „Ale numer!”	
21.00 „Apache Junction” film fab.	
22.55 „Boon” film fab.	
rytas.tv	
5.30, 13.00 Nowy dzień	
6.30 S. „Jasnowidz”	
7.30 W cieniu mężczyzn	
8.00 S. „Tajemnice”	
9.00, 19.00 S. „Historia jednego przestępstwa”	
10.00 S. „Niespodziewana sprawiedliwość”	
11.00, 21.25 S. „Na imię ma Kozaim”	
12.00 W świecie koszykówki	
12.30 Pytanko	
14.00, 0.30 S. „Ślad”	
15.00 S. „Jasnowidz”	
16.00, 18.00 Reporter	
16.20 Sport. Pogoda	
16.30 S. dok. „Nieodnaleziona Rosja”	
17.00, 23.30 S. „Miłość w deszczu”	
18.20 Sport. Pogoda	
18.30 Rozmowy nad morzem	
20.00, 22.30 Reporter	
20.40 Sport. Pogoda	
20.50 S. „Jasnowidz”	
22.50 Sport. Pogoda	
23.00 Rolnik Jurgis	
rytas	
5.30 S. „FBI”	
6.20 S. „Cobra 11”	
8.30 „Magazynowe wojny”	

9.00 „E-gazas dugnas”	
9.30 S. „Simpsonowie”	
11.00, 19.00 S. „Żonaty i z dziećmi”	
12.00 S. „Tatuški”	
14.00 S. „Cobra 11”	
15.00 S. „CSI. NY”	
16.00 S. „FBI”	
18.00 S. „Goldbergowie”	
20.00 S. dok. „Inny świat. Indonezja”	
21.00 „Zatruta róża” thriller	
23.00 S. „Elementary”	
23.55 S. „Policjanci”	
rytas	
6.00 S. „Kadin”	
7.00, 17.00 „Rodzinne melodramaty”	
8.00 S. „Zakazany owoc”	
9.00 S. „Zranione serce”	
10.00 „Cud” dramat	
11.00 S. „Bez domu nie jest dobrze”	
12.00 S. „Dr House”	
13.00, 20.00 S. „Prawo i porządek”	
14.00 S. „Major Crimes”	
15.00 S. „Anupamaa”	
15.30 S. „Bądź ze mną”	
16.00 „Zamieńmy się żonami”	
18.00 S. „Major Crimes”	
19.00 S. „Dr House”	
21.00 S. „Rocco Schiavone”	
01.10 S. „Jednostka do zadań specjalnych”	
TVP 1	
6.15 S. „Dziedzictwo”	
7.05 S. „Złoty chłopak”	
8.00 Transmisja Mszy Świętej	
8.30 „Życiowe wybory”	
9.00 Wiadomości	
9.10 „Kwadrans polityczny”	
9.25 „Informacje kulturalne”	
9.40 S. „Ranczo”	
10.40 S. „Komisarz Alex”	
11.40 S. „Ojciec Mateusz”	
12.25 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	

13.00 Wiadomości
13.10 „Agrobiznes”
13.35 „Rok w ogrodzie Extra”
13.50 „Królestwo. Jak grzyby stworzyły nasz świat” film dok.
15.00 S. „Złoty chłopak”
16.00 Wiadomości
16.20, 20.15 „ALARM!”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
18.55 S. „Klan”
19.25 S. „Leśniczówka”
20.00 „Jeden z dziesięciu”
20.30 Wiadomości
21.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
22.10 „Program publicystyczny”
23.20 „Protektor” film fab.

TVP KULTURA

8.35, 15.00, 23.00 „Informacje kulturalne”
9.00 „Niedziela z...”
9.45 S. dok. „Perły Bałtyku”
10.20 S. „W pustyni i w puszczy”
11.25 „Galimatias czyli Kogel - Mogel II” komedia
13.15 S. „Polskie drogi”
15.30 „Zielone kłamstwa” film dok.
17.20 „Made in Bangladesh” dramat
19.00 „Zaginione Skarby”
19.15 „Przestrzeń pamięci”
19.50 S. „W pustyni i w puszczy”
21.00 „Zapnijcie pasy” film fab.
23.20 „Bunuel: surrealista wśród reżyserów” film dok.

TVP POLONIA

7.00 „Polonia 24”
7.30 „Magiczne Podhale z Sebastianem Karpielem Bułecką”
8.00 „Qulszoł”
8.30 „Pytanie na śniadanie” (11.35 „Panorama”)
12.10 „Studio Lwów”
12.30, 17.30 S. „Barwy szczęścia”
13.00 Wiadomości
13.15 S. „Ojciec Mateusz”
15.00 „Zachód słońca” film dok.
16.00 Wiadomości
16.20 S. anim. „Agi Bagi”
16.30 S. anim. „Mami Fatale”
16.40 „GO - TU - JEMY”
17.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
18.00 Teleexpress
18.20 „Śladami Mickiewicza. Paryż” reportaż
18.55 „Kierunek Zachód”
19.10 „Magazyn z Wysp”
19.30 „Informacje kulturalne”
19.45 „Czym żyje świat”
20.05 „Gra słów. Krzyżówka”
20.30 Wiadomości
21.20 S. „Blondynka”
23.05 „Polonia 24”
23.35 „Dokument”
00.30 S. „Lesniczówka”

TVP.INFO

6.35, 11.00 Serwis Info Poranek
7.50 „Jak oni kłamią”
8.10 „W Kontrze”
9.10 „Minęła 8.”
10.10 „Minęła 9.”
10.40 Plan dnia
11.45 „Fakty czy kłamstwa”
12.00 Serwis Info Dzień
13.00 Info Raport
14.20 Info Kultura
14.30 Serwis Info Dzień
16.30 Info Dzień

(17.45 Info Kultura)
18.00 „Teleexpress”
18.15 „Teleexpress Extra”
18.30 „O co chodzi”
19.00 „Za czy przeciw”
19.20 Film dokument.
20.20 „Jak oni kłamią”
20.30 Wiadomości
21.00 Gość Wiadomości
21.15 „Minęła 20.”
22.00 „Ludzie z miasta”
22.10 Serwis Info Wieczór
22.50 „W tyle wizji”
23.30 „W tyle wizji Extra”
23.50 „Jak oni kłamią”
00.00 Info Wieczór
00.35 „W akcji”

TVP HISTORIA

7.00 „Był taki dzień”
7.02 „Informacje kulturalne”
7.15 „Krótka forma publicystyczna”
7.30 S. „1920. Wojna i miłość”
8.15 „Był taki dzień”
8.19 „Okrasa łamie przepisy”
8.40 „Ukryte skarby”
9.05 „Wojna w eterze”
9.10 „Było, nie minęło”
9.40 „Archiwum zimnej wojny”
10.15 S. „Sześć milionów sekund”
10.50 „Flesz historii extra”
11.00 S. dok. „Zdumiewające Indie”
11.50 „Powrót lasu” film dok.
12.20 „Informacje kulturalne”
12.45 Klasztorne smaki według Remigiusza Rączki”
13.10 S. „Blondynka”
14.00 „Paleta dziejów”
14.15 „Czas pieniądza”
14.35 „Było, nie minęło”
14.55 „Moja Solidarność” film dok.
15.50 S. „Dunaj”
16.35 „Wojna w eterze”
16.55 „Był taki dzień”
16.59 „Giganci historii”

17.40 S. „Korona królów”
18.05 S. „Rycerze i rabusie”
19.00 S. „1920. Wojna i miłość”
19.40 „Kalendarium Powstania Warszawskiego”
19.45 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
19.50 „Polski Gdańsk” film dok.
20.40 S. „Gdańsk”
20.50 „Wojna w eterze”
21.00 S. „Rzeka kłamstwa”
22.20 „Historia na ten czas - Żołnierze Wyklęci”
22.30 „Spór o historię”
23.00 S. „Ekstradycja 2”
23.55 „Zaginione Skarby”
00.05 „Moja Solidarność” (2) film dok.

TRWA

6.35 „Leśni zapylacze” film dok.
7.00 „Szkola obmowy, czyli nędza” spektakl
8.35 „Zdrowie z bożej apteki”
8.55, 18.55 „Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie”
9.00 Informacje dnia
9.15, 22.40 „Polski punkt widzenia”
9.35 „Każdy maluch to potrafi”
9.50 „Słowo życia”
10.00 „Życie jest piękne” reportaż
10.30 „Sanktuarium polskie”
10.50, 20.25 Święty na każdy dzień
11.00 Audiencja Generalna papieża Franciszka z Watykanu
12.00 S. dok. „Marianie w Kazachstanie”
12.10 Muzyczne chwile
12.25 „Jestem mamą”
12.40 „Prosto o

gospodarce”
13.00, 19.00 Modlitwa Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 „Kościuszkowski – Jeszcze Polska zatańczy” film dok.
14.30 Msza Święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 „Uwięziony prymas” film dok.
16.20 S. „Rodzina Połanieckich”
16.50 „Ma się rozumieć”
17.00 Informacje dnia
17.10 „Na zdrowie”
17.30 „Niewizerunkowy” film dok.
18.00 „Po stronie prawdy”
18.50 Muzyczne chwile
19.05 Informacje dnia
19.15 „Rozmowy niedokończone”
20.30 S. anim.
21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
21.20 Modlitwa różańcowa
21.50 „Myśląc Ojczyznę”
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
23.00 „Życia nie można zmarnować” film dok.
23.55 „Pod Twoją Obronę”

Discovery CHANNEL

6.00 Fani czterech kółek
9.00, 19.00 Jak to jest zrobione?
10.00 Skarby z szopy
10.30 Walka o bagaż
11.00 Łowcy staroci: renowacje
12.00 Łowcy staroci
14.00 Gorączka złota
17.00 Skarby z szopy
18.00 Łowcy staroci
19.30 Jak to działa?
20.00 Łowcy staroci: renowacje
21.00 Shorty i jego bryki
22.00 Łowcy klasyków
23.00 Graty Dereka Bieriego
00.00 Nagi instynkt przetrwania

Polski Teatr w Wilnie zaprasza do nowej sali teatralnej DKP w Wilnie na spektakl „Spowiedź”

3 września 2023 r. o godz. 19:00
Polski Teatr w Wilnie zaprasza do nowej sali teatralnej Domu Kultury Polskiej w Wilnie na spektakl „Spowiedź”, który powstał w ramach projektu „Akademia Teatralna Polskiego Teatru w Wilnie”. Spektakl jest oparty na podstawie utworu „Spowiedź w drewnie” Jana Wilkowskiego oraz tekstów aktorów.

Spektakl „Spowiedź” podnosi egzystencjalnie pytanie co to znaczy być twórcą, z jakimi zmaganiem musi się zmierzyć. W „Spowiedzi” w reżyserii Bożeny Sosnowskiej i Tomasza Matuiza zadawane są głębokie pytania o naturze twórczości oraz z jakimi wyzwaniem muszą zmagać się artyści. Przyglądamy się życiu bohaterki tego dokumentalnego dzieła teatralnego, kobiety, która przed śmiercią skierowała swoje wyznanie do własnoręcznie stworzonego Chrystusa.

TWÓRCA STAJE W KONFRONTACJI Z WŁASNYM DZIEŁEM

Utwór Jana Wilkowskiego „Spowiedź w drewnie” ukazuje paradoks człowieka i jego dzieła, kiedy to twórca staje w konfrontacji ze swoim własnym dziełem, które zaczyna go przerastać. Spektakl rzuca światło na temat, z którym każdy z nas może się utożsamić: walka z hejtem i niesprawiedliwym osądem, zarówno w świecie mediów społecznościowych, jak i w życiu codziennym.

FASCYNUJĄCY PORTRET PROBLEMÓW

Przez wyjątkowe monologi aktorów, „Spowiedź” tworzy fascynujący portret problemów, z którymi borykają się oni na co dzień, konfrontując się z oskarżeniami i zarzutami, które mogą okazać się fałszywe. W scenicznej opowieści, niedokończone figury świętych domagają się sprawiedliwości za pośrednictwem rzeźbiarki, która jest ich twórczynią. Wnikliwa refleksja nieuchronnie prowadzi do momentu, w którym Frasobliwy daje rozgrzeszenie, uświadamiając, że każdy twór-

ca boryka się z niedoskonałościami swojego dzieła.

Przyjdź i doświadcz tej intrygującej opowieści, która dotyka uniwersalnych tematów i skłania do głębszych refleksji.
Reżyseria: **Bożena SOSNOWSKA, Tomasz MATUIZA**

Kostiumy, muzyka, plakat, scenografia wykonane przez uczestników projektu „Akademia Teatralna” pod nadzorem Ewy Baliul, Ernesta Tylingi, Daniela Samulewicza, Rafała Piesliaka i Justyny Moisejenko.

Kierownik artystyczny
Irena Litwinowicz

Obsada:

Rzeźbiarka — **Maria Żukowska**
Frasobliwy — **Patryk Babicz**
Genowefa — **Anna Borkowska**
Matka Boska — **Gabriela Zagarenko**
Kukaśka — **Urszula Damulewicz**
Święci — **Iwona Kisiel, Karolina Sinkiewicz, Adrian Sawrański, Oliwia Wonsowicz, Aleksandra Szot, Wiktoria Szot, Ewa Zakrzewska, Teresa Bożerodska.**

KUPNO

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. 8 686 03 070

Sprzedajcie las drogo i bez pośredników.
Tel. 8 659 57 721

Kupię samochód terenowy (lit. visureigis).
Tel. 8 688 56 717

KAWIARNIA
SULTINIAI

- Smaczne pierożki z nadzieniem
- Aromatyczna kawa, herbata
- Szybka obsługa
- Gorące dania

Znajdą nas Państwo w samym centrum stolicy:
Vilnius, Jogailos 6
tel. 262 40 67, +370 5 212 43 91,
+370 612 62339

Wiecej niż 20 lat doświadczenia

Plastikowo-aluminiowe OKNA, DRZWI
PODNIOSZONE DRZWI GARAŻOWE

Od **189€**

MANONAMUKAS
Tel.: 8-616-46655, 8-640-22992
www.manonamukas.lt

Hotel w Wilnie
na sezon turystyczny zatrudni
dyżurnego administratora

Wymagania: znajomość języka polskiego oraz angielskiego (podstawy).

Wynagrodzenie: około 100eur za dobę
Tel. 8 699 54718

ekonovus
Poszukujemy pracowników w Wilnie

Oferujemy pracę:

- PRACOWNIKOM MOBILNYCH EKIP SPRZĄTAJĄCYCH (sprząatanie terenu, od 750-950 euro)
- KIEROWCOM (kategorie C, CE od 2000 euro)
- PRACOWNIKOM POMOCNICZYM (od 850 euro)
- SORTOWNIKOM (od 750 euro)

Tel. 8 690 91969

Wynagrodzenie po odliczeniu podatku + premie.
Rekompensujemy paliwo
lub dowozimy do pracy transportem firmowym
Czekamy na Ciebie!

Informuojame žemės sklypų kadastru Nr. 4110/0100:6, esančio Vilniaus r. Zujūnų sen. Čekoniškių k. Verbų g. 7 ir kadastru Nr. 4110/0100:386, esančio Vilniaus r. Zujūnų sen. Čekoniškių k. Verbų g. 3 savininkus, paveldėtojus, ar kitus įgaliotus asmenis, kad matininkas Andžej Klenovskij (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 2M-M-772) vykdytų 2023 m. rugsėjo mėn. 14 d. 16 val. žemės sklypo kadastru Nr. 4110/0100:616 (Proj. Nr. 1-3), esančio Vilniaus r. Zujūnų sen. Čekoniškių k., ribų ženklavimo darbus. Prireikūs išsamesnės informacijos, prašom kreiptis į Andžej Klenovskij adresu Šv. Kazimiero g. 9-9, Vilnius, el. paštą geodezijos@gmail.com arba telefonu 866379090.

Zam. 2708

KURIER WILEŃSKI

PRENUMERATA 2023
na kolejny miesiąc oraz do końca br. trwa do 28 dnia każdego miesiąca

WYDANIE CODZIENNE (indeks 0044)	1 mies. – 8,00 €
	3 mies. – 22,00 €
	6 mies. – 43,00 €
WYDANIE CODZIENNE DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH, EMERYTÓW (indeks 0227)	1 mies. – 7,00 €
	3 mies. – 20,00 €
	6 mies. – 39,00 €
WYDANIE MAGAZYNOWE (indeks 0172)	1 mies. – 3,00 €
	3 mies. – 8,50 €
	6 mies. – 17,00 €

"Kurier Wileński" można zaprenumerować:
w każdym urzędzie pocztowym (Lietuvos paštas);
drogą elektroniczną – www.prenumeruok.lt
Zasięgnąć informacji można pod nr tel. (8-5) 212 30 40
Birbynių g. 4A, LT-02121 Vilnius,
kolport@kurierwilenski.lt, www.kurierwilenski.lt

BLUE / YELLOW
www.stipruskartu.lt
#StiprusKartu #SilniRazem

Wesprzyj wakacje sierot wojennych na Litwie

Dzwoń **1409** Przekaż 5 €

Mężczyźni chętniej jadą do biura

Darmowe artykuły papiernicze, lepsza kawa, możliwość konwersacji, a także... ucieczka od rodziny — to tylko niektóre z powodów, które wskazywali ankietowani w Wielkiej Brytanii na pytanie, dlaczego preferują pracę stacjonarną. Z badań jednoznacznie wynika, że częściej na powrót do biura decydują się mężczyźni. Kobiety z kolei zaoszczędzony czas z reguły wykorzystują na uporządkowanie domu. Prawie jedna czwarta respondentów jako powód pracy stacjonarnej podała „ucieczkę od rodziny”. Odpowiedź tę dwukrotnie częściej zaznaczali mężczyźni.

Fot. Pixabay.com

Ludzie wchodzą do tego ogrodu i mdleją

W mieście Alnwick w północno-wschodniej części Wielkiej Brytanii znajduje się nietypowy ogród. Zamiast gromadzić najpiękniejsze rośliny, wśród jego zbiorów są te, które mogą okazać się najbardziej zabójcze.

Jak wyjaśniają przedstawiciele Alnwick Garden, gdzie znajduje się Trujący Ogród (ang. Poison Garden), jest on dostępny dla odwiedzających tylko podczas wycieczek z przewodnikiem. Wszystkim osobom surowo zabrania się włączania, dotykania lub próbowania jakichkolwiek roślin. Niektórzy mdleją z powodu wdychania toksycznych oparów nawet podczas spaceru po ogrodzie. Trujący Ogród jest domem dla ok. 100 gatunków silnie trujących, psychoaktywnych i szkodliwych roślin. Wśród nich są takie gatunki jak rącznik pospolity (*Ricinus communis*), wytwarzający rycynę — niezwykle toksyczne białko, którego niewielka ilość może okazać się śmiertelna dla człowieka.

W USA schwymano niedźwiedzia-rozbójnika

Włamywał się do domów i plądrował je w poszukiwaniu pożywienia. Po blisko półtora roku amerykańskie służby zatrzymały niedźwiedzia-rozbójnika, odpowiedzialnego za co najmniej 21 włamań. Urzędnicy przekazali, że zostanie wkrótce przeniesiony do specjalnego rezerwatu w Kolorado. Pierwsze doniesienia o „wyczynach” niedźwiedzia mieszkającego koło jeziora Tahoe w Kalifornii pojawiły się w lutym 2022 r. Przez ponad półtora roku zwierzę pozostawało nieuchwytnie. Urzędnicy przekazali, że za kilkudziesięcioma włamaniami stała wążca blisko 230 kg niedźwiedzica.

Fot. Pixabay.com

Fotomigawka

■ Koncert, to nie tylko występ na scenie, ale i odpowiednie przyszykowanie się Fot. Marian Paluszkiewicz